

25.8.2017/587

Dokumentin versiot

- [Viitetiedot](#)
- [På svenska](#)

Maakaasumarkkinalaki

Katso tekijänoikeudellinen huomautus [käyttöehdoissa](#).

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

I OSA

YLEISET SÄÄNNÖKSET

1 luku

Tavoite, soveltamisala ja määritelmät

1 §

Tavoitteet

Tämän lain tarkoituksena on varmistaa edellytykset tehokkaasti, varmasti ja ympäristön kannalta kestävästi toimiville kansallisille ja alueellisille maakaasumarkkinoille sekä Euroopan unionin maakaasun sisämarkkinoille siten, että hyvä maakaasun toimitusvarmuus ja hinnaltaan kilpailukykyisen ja riittävän hyvälaatuisen maakaasun saanti voidaan turvata. Toimivien maakaasumarkkinoiden ensisijaisina keinoina ovat terveen ja toimivan taloudellisen kilpailun turvaaminen maakaasun toimituksessa ja varastoinnissa sekä kohtuullisten ja tasapuolisten palveluperiaatteiden ylläpito maakaasuverkkojen ja nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteistojen toiminnassa.

Maakaasualan yritysten tehtäviin kuuluu huolehtia asiakkaittensa maakaasunhankintaan liittyvistä palveluista sekä edistää omassa ja asiakkaittensa toiminnassa maakaasun tehokasta ja säästäväistä käyttöä.

2 §

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan maakaasun ja nesteytetyn maakaasun maahantuontiin, vientiin, siirtoon, jakeluun, toimitukseen ja varastointiin (*maakaasumarkkinat*).

Mitä tässä laissa säädetään maakaasusta, sovelletaan myös sellaiseen uusiutuvista energialähteistä peräisin olevaan kaasuun ja muuhun kaasuun, jota voidaan teknisesti ja turvallisesti syöttää maakaasuverkkoon sekä siirtää ja jaella maakaasuverkossa.

Lain verkonhaltijaa koskevia säännöksiä sovelletaan luvanvaraista maakaasuverkkotoimintaa harjoittavaan elinkeinonharjoittajaan, jolla on hallinnassaan Suomessa sijaitsevaa maakaasuverkkoa. Mainittuja säännöksiä ei kuitenkaan sovelleta elinkeinonharjoittajaan, jolle Energiavirasto on myöntänyt erillisen linjan maakaasuverkkoluvan tai jonka Energiavirasto on päätöksellään vapauttanut maakaasuverkkoluvasta.

Lain nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteistoa ja nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteiston haltijaa koskevia säännöksiä sovelletaan myös jakeluverkkoon tai suljettuun jakeluverkkoon liitettyyn nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteistoon ja sen haltijaan sekä nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteistoon, jota ei ole liitetty maakaasuverkkoon, ja sen haltijaan.

Lakia ei sovelleta maakaasun ja nesteytetyn maakaasun toimittamiseen ja jakeluun liikennettä varten tankkauspisteen kautta.

Lain II ja IV osaa sekä 13 lukua ei sovelleta puolustushallintoon.

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) *maakaasuverkolla* toisiinsa liitetyistä maakaasuputkista ja -putkistoista sekä kaikista niihin kuuluvista säiliöistä, laitteista ja laitteistoista, joiden sisältönä on maakaasu, muodostettua kokonaisuutta, joka on tarkoitettu maakaasun siirtoon tai jakeluun;
- 2) *maakaasun siirtoverkolla* maakaasuputkistoa, jossa maakaasua siirretään pääasiallisesti korkeapaineisena, ei kuitenkaan maakaasun paikalliseen jakeluun pääasiallisesti käytettäviä korkeapaineputkistojen osia;
- 3) *maakaasun jakeluverkolla* paikallista tai alueellista maakaasuputkistoa, jonka kautta maakaasua kuljetetaan vähennetyllä paineella, mukaan lukien maakaasun paikalliseen jakeluun pääasiallisesti käytettävät korkeapaineputkistojen osat;
- 4) *yhteenliitetyllä verkolla* toisiinsa yhdistettyjä verkkoja;
  - 4 a) *yhdysputkella* siirtoputkea, joka ylittää Suomen ja toisen Euroopan unionin jäsenvaltion välisen rajan tai kulkee sen poikki ja jonka tarkoituksena on yhdistää näiden kansalliset siirtoverkot toisiinsa, sekä Suomen ja kolmannen maan välistä siirtoputkea Suomen alueen tai aluemereren rajaan saakka; [\(21.8.2020/635\)](#)
- 5) *erillisellä linjalla* yhteenliitettyä verkkoa täydentävää maakaasuputkea;
- 6) *maakaasun siirrolla* maakaasun siirtämistä asiakkaille toimitettavaksi putkistoissa, jotka sisältävät pääasiassa korkeapaineputkia lukuun ottamatta pääasiassa maakaasun paikalliseen jakeluun käytettäviä korkeapaineputkistojen osia, ei kuitenkaan maakaasun toimitusta;

- 7) *maakaasun jakelulla* maakaasun siirtämistä paikallisten tai alueellisten putkistojen kautta asiakkaille toimitettavaksi, ei kuitenkaan maakaasun toimitusta;
- 8) *maakaasuverkkotoiminnalla* liiketoimintaa, jossa toiminnanharjoittaja (*verkonhaltija*) vastiketta vastaan harjoittaa maakaasun siirtotoimintaa maakaasun siirto- tai jakeluverkossa sekä tuottaa ja tarjoaa muita tässä laissa verkonhaltijan tehtäväksi säädettyjä maakaasun siirto- tai jakeluverkkoon perustuvia palveluja niitä tarvitseville;
- 9) *siirtoverkonhaltijalla* elinkeinonharjoittajaa, joka harjoittaa siirtotoimintaa ja on vastuussa siirtoverkon käytöstä, ylläpidosta ja kehittämisestä toiminta-alueellaan, sen yhteyksistä muihin verkkoihin sekä sen varmistamisesta, että verkko pystyy täyttämään kohtuulliset kaasun siirtovaatimukset pitkällä aikavälillä;
- 10) *jakeluverkonhaltijalla* elinkeinonharjoittajaa, joka harjoittaa jakelutoimintaa ja on vastuussa jakeluverkon käytöstä, ylläpidosta ja kehittämisestä toiminta-alueellaan, sen yhteyksistä muihin verkkoihin sekä sen varmistamisesta, että verkko pystyy täyttämään kohtuulliset kaasun jakeluvaatimukset pitkällä aikavälillä;
- 11) *kuluttajalla* kuluttajansuojalain [\(38/1978\) 1 luvun 4 §:ssä](#) tarkoitettua kuluttajaa;
- 12) *uusiutuvista energialähteistä peräisin olevalla kaasulla* biomassasta termisesti valmistettavaa biokaasua, kaatopaikoilla ja jätevedenpuhdistamoissa syntyvää kaasua sekä mädättämällä syntyvää biokaasua;
- 13) *maakaasun toimituksella* maakaasun ja nesteytetyn maakaasun myyntiä ja jälleenmyyntiä asiakkaille;
- 14) *maakaasun toimittajalla* luonnollista henkilöä ja oikeushenkilöä, joka toimittaa maakaasua;
- 15) *vähittäismyynnillä* maakaasun toimitusta jakeluverkonhaltijan jakeluverkon kautta välittömästi loppukäyttäjille;
- 15 a) *maakaasukaupan keskitetyn tiedonvaihdon yksiköllä* toimintayksikköä tai yritystä, joka hoitaa maakaasukaupan keskitetyn tiedonvaihdon palveluihin kuuluvia tehtäviä; [\(8.5.2020/327\)](#)
- 16) *kolmannella maalla* muuta valtiota kuin Euroopan unionin jäsenvaltiota;
- 17) *määräysvallalla* oikeuksia sekä sopimuksia ja muita keinoja, jotka joko erikseen tai yhdessä asiaan liittyvät tosiasialliset ja oikeudelliset olosuhteet huomioon ottaen antavat mahdollisuuden käyttää ratkaisevaa vaikutusvaltaa yrityksessä, erityisesti:
- a) antamalla omistusoikeuden tai käyttöoikeuden yrityksen kaikkiin tai joihinkin varoihin;
- b) oikeuksin tai sopimuksin, joiden perusteella saadaan ratkaiseva vaikutusvalta yrityksen toimielinten kokoonpanossa, äänestyksissä tai päätöksissä;
- 18) *maakaasualan yrityksellä* luonnollista ja oikeushenkilöä, joka harjoittaa maakaasun tai nesteytetyn maakaasun tuotantoa, siirtoa, jakelua, toimitusta, ostoa tai varastointia ja joka on vastuussa harjoittamiinsa toimintoihin liittyvistä kaupallisista, teknisistä tai ylläpitotehtävistä, ei kuitenkaan loppukäyttäjiä;
- 19) *varastolla* maakaasualan yrityksen omistamaa tai hoitamaa laitosta, jota käytetään maakaasun varastointiin sekä nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteiston varastointiin käytettävää osaa tuotantoon käytettävää osaa lukuun ottamatta, ei kuitenkaan laitteistoja, jotka ovat yksinomaan tehtäviään hoitavan siirtoverkonhaltijan käytettävissä;
- 20) *varastointilaitteiston haltijalla* luonnollista henkilöä ja oikeushenkilöä, joka varastoi maakaasua ja on vastuussa varaston hoidosta;
- 21) *nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteistolla* vastaanottoasemaa, jota käytetään maakaasun nesteyttämiseen tai nesteytetyn maakaasun tuontiin, purkamiseen ja kaasuttamiseen, mukaan lukien lisäpalvelut ja tilapäinen varastointi, joita tarvitaan kaasuttamiseen ja kaasun toimittamiseen sen jälkeen siirtoverkkoon, ei kuitenkaan varastointiin käytettäviä vastaanottoaseman osia;

- 22) *nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteiston haltijalla* luonnollista henkilöä ja oikeushenkilöä, joka nesteyttää maakaasua tai tuo, purkaa ja kaasuttaa nesteytettyä maakaasua ja on vastuussa nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteiston toiminnasta;
- 23) *lisäpalveluilla* kaikkia siirtoverkkojen, jakeluverkkojen ja nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteistojen käyttöön ja toimintaan tarvittavia palveluja ja varastoja kuormituksen tasapainotus, sekoitus ja inerttikaasujen lisääminen mukaan lukien, ei kuitenkaan laitoksia, jotka ovat yksinomaan tehtäviään hoitavan siirtoverkonhaltijan käytettävissä;
- 24) *putkilinjavarastoinnilla* kaasun painetta korottamalla tapahtuvaa maakaasun varastointia siirto- ja jakeluverkoissa, ei kuitenkaan varastointia laitteistoissa, jotka ovat tehtäviään hoitavan siirtoverkonhaltijan käytettävissä;
- 25) *uudella infrastruktuurilla* infrastruktuuria, joka on valmistunut 5 päivänä elokuuta 2003 tai sen jälkeen;
- 26) *asiakkaalla* maakaasun tukkuasiakasta ja loppukäyttäjää sekä maakaasualan yritystä, joka ostaa maakaasua;
- 27) *tukkuasiakkaalla* luonnollista henkilöä ja oikeushenkilöä, joka ostaa maakaasua jälleenmyyntiä varten sen verkon sisällä tai ulkopuolella, johon hän kuuluu, ei kuitenkaan siirto- tai jakeluverkonhaltijaa;
- 28) *loppukäyttäjällä* asiakasta, joka ostaa maakaasua omaan käyttöönsä;
- 29) *verkon käyttäjällä* luonnollista henkilöä ja oikeushenkilöä, joka toimittaa maakaasua verkkoon tai jolle sitä toimitetaan verkosta;
- 30) *maakaasuntoimitussopimuksella* maakaasun toimittamisesta tehtyä sopimusta, ei kuitenkaan maakaasukaasujohdannaista;
- 31) *maakaasujohdannaisella* rahoitusvälineiden markkinoista sekä direktiivin 2002/92/EY ja direktiivin 2011/61/EU muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/65/EU liitteessä I olevan C osan 5, 6 tai 7 kohdassa määriteltyä rahoitusvälinettä, jonka kohde-etuus on maakaasu.

II OSA

MAAKAASUVERKOT

2 luku

Maakaasuverkkotoiminnan luvanvaraisuus

4 §

Maakaasuverkkotoiminnan luvanvaraisuus

Maakaasuverkkotoimintaa saa harjoittaa Suomessa sijaitsevassa maakaasuverkossa vain Energiaviraston myöntämällä luvalla (*maakaasuverkkolupa*). Maakaasuverkkolupaa ei voida siirtää toiselle.

Luvanvaraista ei ole kuitenkaan maakaasuverkkotoiminta, jossa maakaasuverkolla hoidetaan vain kiinteistön tai sitä vastaavan kiinteistöryhmän sisäistä maakaasun toimitusta.

5 §

Maakaasuverkkoluvan myöntäminen

Maakaasuverkkolupa on myönnettävä, jos hakija täyttää hakemuksensa mukaiselle maakaasuverkkotoiminnalle asetetut tekniset, taloudelliset ja organisatoriset vaatimukset. Maakaasuverkkolupa myönnetään toistaiseksi tai erityisestä syystä määräajaksi.

Maakaasuverkkolupa voidaan liittää luvan myöntämisen edellytysten kannalta tarpeellisia ehtoja. Maakaasuverkkolupaa tai sen ehtoja voidaan muuttaa luvanhaltijan suostumuksella tai muulloinkin, jos muutos on välttämätön lainsäädännön muuttumisen, muutoksenhakutuomioistuimen antaman ratkaisun tai toiminnan edellytyksissä tapahtuneiden olennaisten muutosten vuoksi.

6 §

Siirtoverkon ja jakeluverkon maakaasuverkkoluvan hakijaa koskevat yleiset vaatimukset

Siirtoverkon ja jakeluverkon maakaasuverkkoluvan hakijan on täytettävä seuraavat yleiset vaatimukset:

- 1) hakija on yhteisö taikka jakeluverkon maakaasuverkkoluvan osalta yhteisö tai kunnallinen laitos;
- 2) hakijan organisaatio vastaa sen harjoittaman maakaasuverkkotoiminnan laajuutta ja luonnetta;
- 3) hakijalla on palveluksessaan riittävä henkilöstö, joka vastaa sen harjoittaman maakaasuverkkotoiminnan laajuutta ja luonnetta;
- 4) hakija on nimennyt maakaasuverkolleen käytön valvojan vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annetun lain ([390/2005](#)) 39 §:ssä tarkoitetun menettelyn mukaisesti;
- 5) hakijalla on taloudelliset edellytykset kannattavaan maakaasuverkkotoimintaan;
- 6) hakijalla on päätösvalta maakaasuverkon käyttöön, ylläpitoon ja kehittämiseen tarvittaviin varoihin sekä päätösvalta tehdä verkon käyttäjien kanssa liittymissopimuksia ja maakaasuverkkosopimuksia.

Jos hakija harjoittaa maakaasuverkkotoiminnan lisäksi muuta toimintaa tai jos hakija harjoittaa sekä siirtoverkkotoimintaa että jakeluverkkotoimintaa, hakijan on lisäksi esitettävä selvitys siitä, että nämä toiminnat on eriytetty toisistaan siten kuin tässä laissa säädetään.

7 §

Siirtoverkonhaltijaa koskevat lisävaatimukset

Hakijan, joka hakee siirtoverkonhaltijan maakaasuverkkolupaa, on 6 §:ssä säädettyjen vaatimusten lisäksi täytettävä maakaasun siirtoverkonhaltijan eriyttämisestä annetussa

laissa [\(588/2017\)](#) säädetty vaatimukset siirtoverkonhaltijan riippumattomuudesta. Riippumattomuuden on oltava varmennettu mainitussa laissa ja maakaasunsiirtoverkkoihin pääsyä koskevista edellytyksistä ja asetuksen (EY) N:o 1775/2005 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 715/2009, jäljempänä *maakaasuverkkoasetus*, 3 artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesti.

8 §

Järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan maakaasuverkkolupa

Energiavirasto määrää maakaasuverkkoluvassa yhden siirtoverkonhaltijan maakaasujärjestelmän järjestelmävastaavaksi siirtoverkonhaltijaksi (*järjestelmävastaava siirtoverkonhaltija*).

Järjestelmävastaavaksi siirtoverkonhaltijaksi määrättävän on 6 ja 7 §:ssä säädettyjen vaatimusten lisäksi ennen luvan myöntämistä osoitettava järjestäneensä:

1) maakaasujärjestelmän tasapainotuspalveluihin, maakaasujärjestelmän taseselvitykseen ja maakaasukaupan kauppapaikan ylläpitämiseen liittyvät tehtävät erillisen toimintayksikkönsä tai kokonaan omistamansa tytäryhtiön tehtäviksi;

2) maakaasukaupan keskitetyn tiedonvaihdon palveluihin liittyvät tehtävät erillisenä liiketoimintana, joka on eriytetty siten kuin 13 luvussa säädetään.

(8.5.2020/327)

Järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan maakaasuverkkoluvassa voidaan asettaa ehtoja, jotka liittyvät sen:

1) tehtäviin ja niiden hoitamiseen;

2) velvollisuuksiin ja niiden täyttämiseen;

3) oikeuksiin ja niiden käyttämiseen.

Järjestelmävastaava siirtoverkonhaltija voi Energiaviraston myöntämällä luvalla antaa 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettuja toimintoja toisista Euroopan talousalueeseen kuuluvista valtioista olevien siirtoverkonhaltijoiden kanssa yhteisesti omistamansa yhden tai useamman osakkuusyhtiön tehtäväksi. Järjestelmävastaava siirtoverkonhaltija voi antaa 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettua maakaasukaupan keskitetyn tiedonvaihdon palveluihin liittyvät tehtävät kokonaan omistamansa tytäryhtiön tai sähkökaupan vastaavia tehtäviä Suomessa hoitavan toiminnanharjoittajan tehtäviksi, jos Energiavirasto myöntää siihen luvan. Lupapäätökseen sovelletaan, mitä 5 §:ssä säädetään maakaasuverkkoluvan myöntämisestä ja tämän pykälän 3 momentissa järjestelmävastaavalle siirtoverkonhaltijalle maakaasuverkkoluvassa asetettavista ehdoista. Maakaasukaupan keskitetyn tiedonvaihdon palveluihin liittyviä tehtäviä hoitavaan tytäryhtiöön ja toiminnanharjoittajaan sovelletaan, mitä luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2016/679 (yleinen tietosuoja-asetus), jäljempänä *tietosuoja-asetus*, säädetään henkilötietojen käsittelijästä. [\(8.5.2020/327\)](#)

9 §

Suljetun jakeluverkon maakaasuverkkolupa

Suljetun jakeluverkon maakaasuverkkolupa on myönnettävä hakemuksesta hakijalle, joka harjoittaa maakaasuverkkotoimintaa maantieteellisesti rajatulla teollisuus- tai elinkeinoalueella taikka yhteisiä palveluja tarjoavalla alueella sijaitsevassa jakeluverkossa, jos:

- 1) erityisistä teknisistä tai turvallisuuteen liittyvistä syistä kyseisen verkon käyttäjien toiminnot tai tuotantoprosessi muodostavat yhtenäisen kokonaisuuden; tai
- 2) kyseisessä verkossa jaellaan maakaasua ensisijaisesti verkon omistajalle tai verkonhaltijalle taikka niihin omistussuhteessa oleville yrityksille.

Suljetun jakeluverkon maakaasuverkkolupaa ei kuitenkaan saa myöntää hakijalle, jonka maakaasuverkossa toimitetaan maakaasua kuluttajille, ellei kysymyksessä ole maakaasun toimitus pienelle määrälle kuluttajia, joilla on työsuhteeseen perustuvia tai vastaavia yhteyksiä hakijaan.

Suljettuun jakeluverkkoon ja suljetun jakeluverkon haltijaan sovelletaan, mitä tässä laissa säädetään jakeluverkosta sekä jakeluverkonhaltijasta, jollei erikseen toisin säädetä. Lupapäätökseen sovelletaan, mitä 5 §:ssä säädetään maakaasuverkkoluvan myöntämisestä.

10 §

Erillisen linjan maakaasuverkkolupa

Erillisen linjan maakaasuverkkolupa oikeuttaa luvan hakijan harjoittamaan maakaasuverkkotoimintaa rakentamassaan erillisessä linjassa.

Erillisen linjan maakaasuverkkolupa on myönnettävä hakemuksesta, jos erillinen linja rakennetaan maakaasun toimittamiseksi asiakkaille, joilta alueella toimiva verkonhaltija on evännyt verkkoon pääsyn. Erillisen linjan maakaasuverkkolupaa ei kuitenkaan voida myöntää maakaasuverkkotoiminnan harjoittamiseen valtakunnan rajan ylittävässä siirtoputkessa.

Lupapäätökseen sovelletaan, mitä 5 §:ssä säädetään maakaasuverkkoluvan myöntämisestä.

11 §

Eräiden yhdysputkien vapauttaminen maakaasuverkkoluvasta

Energiavirasto voi yksittäistapauksessa sallia maakaasuverkkotoiminnan harjoittamisen yhdysputkessa ilman maakaasuverkkolupaa määrääjäksi, jos verkonhaltijalle on myönnetty 93 §:n mukainen uutta infrastruktuuria koskeva poikkeuslupa. Vapautus voidaan myöntää enintään poikkeusluvan voimassaoloajaksi. Vapautusta ei voida siirtää toiselle.

Energiavirasto voi luvanvaraisuudesta vapauttamista koskevassa päätöksessään asettaa ehtoja, jotka koskevat verkkoon pääsyä kysymyksessä olevassa yhdysputkessa. Verkkoon pääsyä koskevat ehdot voivat liittyä:

- 1) siirtokapasiteetin jakamiseen;

2) ylikuormituksesta aiheutuvien tulojen jakamiseen;

3) yhdysputken käyttäjiltä perittäviin maksuihin.

3 luku

Maakaasuverkon rakentaminen

12 §

Hankelupa valtakunnan rajan ylittävän siirtoputken rakentamiseen

Valtakunnan rajan ylittävän siirtoputken rakentamiseen on haettava kirjallisesti hankelupaa työ- ja elinkeinoministeriöltä. Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset lupahakemuksessa esitettävistä tiedoista ja selvityksistä.

Luvan myöntämisen edellytyksenä on, että maan rajan ylittävän siirtoputken rakentaminen on maakaasumarkkinoiden kehityksen ja vastavuoroisuuden kannalta tarkoituksenmukaista. Lupaa myönnettäessä on otettava huomioon hankkeen merkitys maakaasun sisämarkkinoille.

Luvassa ei määritellä siirtoputken reittiä. Hankelupaan voidaan liittää luvan edellytysten kannalta tarpeellisiksi katsottavia ehtoja. Hankelupaa ei voida siirtää toiselle ilman ministeriön nimenomaista suostumusta.

Jos Euroopan laajuisten energiainfrastruktuurien suuntaviivoista ja päätöksen N:o 1364/2006/EY kumoamisesta sekä asetusten (EY) N:o 713/2009, (EY) N:o 714/2009 ja (EY) N:o 715/2009 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 347/2013 2 artiklan 4 kohdassa tarkoitettu yhteistä etua koskeva energiahanke edellyttää 1 momentissa tarkoitettua hankelupaa, luvan käsittelyyn sovelletaan tämän lain lisäksi mainittua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta sekä Euroopan unionin yhteistä etua koskevien energiahankkeiden lupamenettelystä annettua lakia ([684/2014](#)).

4 luku

Verkonhaltijan yleiset velvollisuudet ja verkkopalveluiden hinnoittelu

13 §

Verkkopalveluiden tarjonnan yleiset periaatteet

Verkonhaltijan on tarjottava maakaasuverkkonsa palveluita maakaasumarkkinoiden osapuolille tasapuolisesti ja syrjimättömästi. Palveluiden tarjonnassa ei saa olla perusteettomia tai maakaasukaupan kilpailua ilmeisesti rajoittavia ehtoja.

14 §

Verkon kehittämisvelvollisuus

Verkonhaltijan tulee ylläpitää, käyttää ja kehittää maakaasuverkkoaan sekä yhteyksiä toisiin verkkoihin asiakkaiden kohtuullisten tarpeiden mukaisesti ja turvata osaltaan maakaasun toimitukset asiakkaille. Siirtoverkonhaltijan tulee lisäksi rakentaa eurooppalaisen siirtojärjestelmän yhdentämiseksi riittävästi rajat ylittävää siirtokapasiteettia, jos rakentaminen on tarpeen taloudelliselta kannalta kohtuullisen ja teknisesti toteuttamiskelpoisen maakaasun kysynnän tyydyttämiseksi ja maakaasun toimitusvarmuuden huomioon ottamiseksi.

15 §

Liittämismvelvollisuus

Verkonhaltijan tulee pyynnöstä ja kohtuullista korvausta vastaan liittää verkkoonsa tekniset vaatimukset täyttävät maakaasun käyttö- ja varastointikohteet, nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteistot, uusiutuvista energialähteistä peräisin olevan kaasun tuotantolaitokset ja erilliset linjat toiminta-alueellaan. Liittämistä koskevien ehtojen ja teknisten vaatimusten tulee olla avoimia, tasapuolisia sekä syrjimättömiä ja niissä on otettava huomioon maakaasun siirtojärjestelmän ja verkon yhteentoimivuuden ja toimintavarmuuden sekä maakaasun siirtojärjestelmän tehokkuuden vaatimat ehdot.

Verkonhaltijan tulee julkaista liittämistä koskevat tekniset vaatimukset sekä kohtuullinen aika, jonka kuluessa verkonhaltija käsittelee liittymistä koskevat tarjouspyynnöt.

Verkonhaltijan tulee antaa liittyjälle tämän pyynnöstä kattava ja riittävän yksityiskohtainen arvio liittymiskustannuksista sekä arvio liittymän toimitusajasta.

16 §

Siirtovelvollisuus

Verkonhaltijan on kohtuullista korvausta vastaan myytävä maakaasun siirto- ja jakelupalveluja verkkonsa käyttäjille maakaasuverkkonsa siirtokyvyn rajoissa. Siirtovelvollisuuden edellytyksenä on, että siirrettävän tai jaeltavan maakaasun verkkoon syötön ja verkosta oton mittaus on etäluentajärjestelmän piirissä.

17 §

Verkonhaltijan tehtävät maakaasun toimitusten mittauksessa

Verkonhaltijan on järjestettävä maakaasuverkossaan taseselvityksen ja laskutuksen perustana oleva maakaasun toimitusten mittaus sekä mittaustietojen rekisteröinti ja ilmoittaminen maakaasumarkkinoiden osapuolille. Taseselvityksessä ja laskutuksessa tarvittavat mittauksiedot on ilmoitettava käyttöpaikka-, syöttöpiste- tai mittauskohtaisesti. ([8.5.2020/327](#))

Verkonhaltijan on mittauspalvelua järjestäessään pyrittävä edistämään verkon käyttäjien tehokasta ja säästäväistä maakaasunkäyttöä sekä maakaasunkäytön ohjausmahdollisuuksien hyödyntämistä.

Verkonhaltija voi tarjota mittauspalvelua joko omana työnä tai hankkia palvelun. Palvelu voidaan hankkia tällöin myös maakaasukaupan muulta osapuolelta.

Tarkempia säännöksiä maakaasun toimitusten mittauksesta maakaasuverkoissa annetaan valtioneuvoston asetuksella. Säännökset voivat koskea:

- 1) käyttöpaikan, varastointilaitteiston ja kaasua maakaasuverkkoon syöttävän laitteiston varustamista mittauslaitteistolla;
- 2) kaasun laadun mittausta;
- 3) mittauslaitteistolle ja -järjestelmälle asetettavia vaatimuksia;
- 4) mittauslaitteiston lukemista;
- 5) mittaustiedon toimittamista maakaasumarkkinoiden osapuolien hyödynnettäväksi;
- 6) mittauspalveluissa käytettävää aikajaotusta.

[\(8.5.2020/327\)](#)

18 §

Mittauslaitteiston tarjoaminen loppukäyttäjälle

Loppukäyttäjälle on tarjottava kilpailukykyisesti hinnoiteltua mittauslaitteistoa, joka mittaa tarkasti maakaasun kulutuksen ja antaa tietoa kulutuksen ajoittumisesta, kun:

- 1) olemassa oleva mittauslaitteisto korvataan, paitsi jos se on teknisesti mahdotonta tai se ei ole kustannustehokasta ottaen huomioon pitkän aikavälin säästämahdollisuudet;
- 2) kyse on uuteen rakennukseen sijoitettavasta uudesta liittymästä;
- 3) kyse on sellaisesta rakentamislain [\(751/2023\) 42 §:n](#) mukaista rakentamislupaa edellyttävästä korjauksesta, jolla voi olla merkittävää vaikutusta rakennuksen energiatehokkuuteen. [\(21.4.2023/797\)](#)
L:lla [797/2023](#) muutettu 3 kohta tulee voimaan 1.1.2025. Aiempi sanamuoto kuuluu:
- 3) kyse on sellaisesta maankäyttö- ja rakennuslain [\(132/1999\) 125 §:n](#) mukaista rakennuslupaa tai 126 §:n mukaista toimenpidelupaa edellyttävästä korjauksesta, jolla voi olla merkittävää vaikutusta rakennuksen energiatehokkuuteen.

19 §

Loppukäyttäjän oikeus omaa maakaasunkulutustaan koskevan tiedon hyödyntämiseen

Loppukäyttäjällä on oikeus saada tai antaa muulle taholle oikeus saada ilman erillistä korvausta maakaasun kulutustaan koskeva mittaustieto, jonka verkonhaltija on kerännyt maakaasun käyttöpaikan mittauslaitteistosta. Tieto luovutetaan maakaasun käyttöpaikka- tai mittauskohtaisesti sellaisessa muodossa, joka vastaa toimialan ja verkonhaltijan yleisesti noudattamaa menettelytapaa. Energiavirasto voi antaa tarkempia määräyksiä tietojen muodosta ja tietojen luovuttamisessa noudatettavasta menettelystä.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei sovelleta kohteessa, jossa maakaasun käyttöä ei mitata.

20 §

Verkkopalveluiden myyntiehtoja ja hinnoittelua koskevat yleiset säännökset

Verkkopalveluiden myyntihintojen ja -ehtojen sekä niiden määräytymisperusteiden on oltava tasapuolisia ja syrjimättömiä kaikille verkon käyttäjille. Niistä saa poiketa vain erityisistä syistä.

Verkkopalveluiden hinnoittelun on oltava kokonaisuutena arvioiden kohtuullista.

Verkkopalveluiden hinnoittelussa ei saa olla perusteettomia tai maakaasukaupan kilpailua ilmeisesti rajoittavia ehtoja. Siinä on kuitenkin otettava huomioon maakaasun siirtojärjestelmän toimintavarmuus ja tehokas käyttö.

21 § (18.1.2019/111)

Verkkoonpääsyn järjestäminen maakaasujärjestelmässä

Verkonhaltijan on järjestettävä edellytykset sille, että:

- 1) loppukäyttäjä voi sopia kaikista verkkopalveluista sen verkonhaltijan kanssa, jonka maakaasuverkkoon hän on liittynyt;
- 2) maakaasun toimittaja voi sopia verkkoonpääsyn edellyttämistä verkkopalveluista sen verkonhaltijan kanssa, jonka maakaasuverkkoon hän toimittaa maakaasua tai joka siirtää tai jakelee hänen maakaasuaan.

Verkonhaltijan on osaltaan järjestettävä edellytykset sille, että verkon käyttäjä saa asianomaiset siirto- ja jakelusopimukset tekemällä ja niihin liittyvät maksut suorittamalla oikeuden käyttää koko maakaasujärjestelmää.

22 §

Maakaasun verkkoon syötön ja verkosta oton maksut

Siirtoverkonhaltijan on asetettava siirtomaksu kullekin siirtoverkossaan sijaitsevalle syöttö- ja ottojärjestelmän syöttö- ja ottopisteelle. Maakaasujärjestelmän eristyneisyyden päättävässä yhdysputkessa olevalle syöttö- ja ottopisteelle ei kuitenkaan aseteta siirtomaksua, jos syöttö- ja ottomaksun asettamatta jättäminen parantaa toimitusvarmuutta ja perustuu Suomea sitovaan kansainväliseen velvoitteeseen tai kansainväliseen sopimukseen taikka siirtoverkonhaltijoiden tekemään, vastavuoroisiin markkinaedellytyksiin perustuvaan sopimukseen. [\(22.2.2019/234\)](#)

Jakeluverkonhaltijan on asetettava jakelumaksu kullekin jakeluverkkonsa ottopisteelle ja kullekin jakeluverkkoonsa kaasuntuotantolaitoksesta tai nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteistosta kaasua syöttävälle syöttöpisteelle.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen maksujen perusteista.

23 §

Maakaasun toimittajan vaihtamiseen liittyvät verkonhaltijan suoritteet

Verkonhaltija ei saa periä erillistä maksua maakaasun toimittajan vaihtamiseen liittyvistä suoritteista.

24 §

Maakaasun siirron ja jakelun maksujen korottaminen

Verkonhaltija saa korottaa maakaasun siirron ja jakelun maksujaan enintään 15 prosenttia korotusta edeltäneiden 12 kuukauden aikana keräämiinsä maakaasun siirron ja jakelun maksuihin verrattuina. Jos verkonhaltija tekee korotuksesta alkavan 12 kuukauden ajanjakson aikana lisää maakaasun siirron ja jakelun maksujen korotuksia, eivät kyseisenä aikana kerätyt maksujen korotukset tällöinkään saa ylittää 15 prosenttia tarkastelujakson ensimmäistä korotusta edeltäneiden 12 kuukauden aikana kerättyjen maksujen määrästä.

Korotuksen hyväksyttävä enimmäismäärä lasketaan verkonhaltijan maakaasuverkon käyttäjiä edustavan kunkin asiakasryhmän 12 kuukauden pituisen tarkastelujakson keskimääräisen kokonaismaksun perusteella. Hyväksyttävä enimmäismäärä lasketaan tällöin kuhunkin asiakasryhmään kuuluviin verkon käyttäjiin sovellettavien korkeimpien verokantojen mukaan määritetystä maakaasun siirron ja jakelun verollisesta hinnasta, johon ei sisälly korotusajankohdasta alkavan tarkastelujakson aikana toteutuvien, verkon käyttäjien kaasun käyttöön perustuvien verojen ja veronluonteisten maksujen sekä arvonlisäveron korotusten määrä. Asiakasryhmät on määriteltävä siten, että ne kuvaavat tasapuolisella ja syrjimättömällä tavalla verkonhaltijan maakaasuverkon käyttöä ja verkon käyttäjien ominaispiirteitä.

Korotuksen hyväksyttävä enimmäismäärä lasketaan kuitenkin erikseen muun maakaasuverkon kuin jakeluverkon kunkin käyttäjän 12 kuukauden pituisen tarkastelujakson keskimääräisen kokonaismaksun perusteella, jos 2 momentissa tarkoitettua laskentaperustetta ei voida käyttää. Hyväksyttävä enimmäismäärä lasketaan tällöin verkon käyttäjän maakaasun siirron ja jakelun verollisesta hinnasta, johon ei sisälly korotusajankohdasta alkavan tarkastelujakson aikana toteutuvien, verkon käyttäjän kaasun käyttöön perustuvien verojen ja veronluonteisten maksujen sekä arvonlisäveron korotusten määrä.

Korotuksen hyväksyttävään enimmäismäärään ei lasketa verkonhaltijan maakaasuverkkonsa käyttäjille antaman enintään kuuden kuukauden pituisen määräaikaisen alennuksen päättymisestä aiheutuvaa maakaasun siirron tai jakelun maksujen korotusta, joka perustuu sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetun lain ([590/2013](#)) 10 §:ssä tarkoitetun Energiaviraston vahvistuspäätöksen ehtoihin, eikä verkonhaltijan maakaasuverkkonsa käyttäjille antaman määräaikaisen alennuksen

päättymisestä aiheutuvaa maakaasun siirron tai jakelun maksujen korotusta, joka perustuu Energiaviraston mainitun lain 14 §:n nojalla antamaan päätökseen velvoittaa verkonhaltija alentamaan maakaasun siirron tai jakelun maksujaan ylijäämän vuoksi.

Yritysjärjestelyn seurauksena syntyneen uuden tai toimintaa jatkavan verkonhaltijan maakaasun siirron tai jakelun maksujen korotuksen hyväksyttävää enimmäismäärää laskettaessa otetaan korotusta edeltävän tarkastelujakson maksujen määränä huomioon yritysjärjestelyssä mukana olevien verkonhaltijoiden kyseisen tarkastelujakson aikana keräämien maksujen summa.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei sovelleta sellaiseen maakaasun siirto- ja jakelumaksujen muuttamiseen, jonka tarkoituksena on 22 §:n mukaisten verkkoon syötön ja verkosta oton maksujen käyttöönotto.

Energiavirasto voi hakemuksesta antaa verkonhaltijalle yksittäistapauksessa luvan poiketa 1 momentissa säädetystä, jos se on välttämätöntä maakaasuverkkoluvan myöntämisen edellytysten tai verkonhaltijan lakisääteisten velvoitteiden täyttämiseksi.

Energiavirasto voi antaa tarkempia määräyksiä 2 momentissa tarkoitetuista asiakasryhmistä ja niiden määrittelemisestä.

25 §

Verkonhaltijan tietojen antaminen

Verkonhaltijan on toimitettava toiselle verkonhaltijalle, varastointilaitteiston ja nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteiston haltijalle sekä jakeluverkonhaltijalle riittävät tiedot sen varmistamiseksi, että maakaasun siirto, jakelu ja varastointi voidaan toteuttaa tavalla, joka sopii yhteen yhteenliitetyn verkon varman ja tehokkaan käytön kanssa.

26 §

Verkkopalveluiden myyntiehtojen ja tunnuslukujen julkaiseminen

Verkonhaltijan on julkaistava verkkopalveluidensa yleiset myyntiehdot ja -hinnat sekä niiden määräytymisperusteet.

Verkonhaltijan on ilmoitettava Energiavirastolle verkkopalveluidensa voimassa olevat myyntiehdot ja -hinnat sekä niiden määräytymisperusteet. Energiavirasto voi antaa tarkempia määräyksiä ilmoituksessa annettavista tiedoista sekä ilmoitusmenettelystä.

Verkonhaltijan on julkaistava sen toiminnan arvioimiseksi riittävät verkkopalveluiden hintatasoa, verkkotoiminnan tehokkuutta, laatua ja kannattavuutta, maakaasuverkon kehittämistä sekä maakaasuverkkoon liittyvät, maakaasumarkkinoiden toimintaa kuvaavat tunnusluvut. Energiavirasto voi antaa tarkempia määräyksiä siitä, mitä tunnuslukuja julkaisemisvelvollisuus koskee, mitä kaavoja ja ohjeita tunnuslukuja laskettaessa noudatetaan sekä miten tunnusluvut julkaistaan.

27 §

Verkonhaltijan varautumissuunnittelu

Verkonhaltijan on asianmukaisella suunnittelulla varauduttava maakaasuverkkoonsa kohdistuviin normaaliolojen häiriötilanteisiin, maakaasujärjestelmässä ilmenevien maakaasunsaannin häiriöiden edellyttämien säännöstelytoimenpiteiden täytäntöönpanoon ja valmiuslaissa ([1552/2011](#)) tarkoitettuihin poikkeusoloihin. Verkonhaltijan on laadittava varautumissuunnitelma sekä osallistuttava tarpeellisessa laajuudessa huoltovarmuuden turvaamiseen tähtäävään valmiussuunnitteluun. Varautumissuunnitelma on päivitettävä vähintään kerran viidessä vuodessa ja silloin, kun olosuhteissa tapahtuu merkittäviä muutoksia.

Tarkempia säännöksiä varautumissuunnitelman sisällöstä voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella. Säännökset voivat koskea yhteiskunnan johtamisen ja turvallisuuden, väestön toimeentulon sekä elinkeinoelämän toimintakyvyn varmistamiseksi tarpeellista maakaasuverkkojen toiminnan sekä maakaasunsiirron ja -jakelun järjestelyä.

Varautumissuunnitelma ja siihen tehtävät muutokset on toimitettava Energiavirastolle. Energiavirastolla on oikeus kuuden kuukauden kuluessa varautumissuunnitelman vastaanottamisesta vaatia verkkonhaltijaa tekemään siihen muutoksia, jos se ei täytä säädettyjä vaatimuksia.

28 §

Verkonhaltijan yhteistoimintavelvollisuus häiriötilanteissa

Verkonhaltijan on toimittava häiriötilanteissa häiriöiden poistamiseksi ja niiden vaikutusten rajoittamiseksi yhteistyössä muiden maakaasuverkonhaltijoiden ja toiminta-alueensa pelastusviranomaisten, poliisin ja kuntien viranomaisten sekä muiden yhdyskuntateknisten verkkojen haltijoiden kanssa. Verkonhaltijan on osallistuttava häiriötilanteissa toiminta-alueeseensa liittyvän tilannekuvan muodostamiseen ja toimitettava tilannekuvan muodostamisesta vastaavalle viranomaiselle sitä varten tarvittavat tiedot.

5 luku

Siirtoverkkoa ja siirtoverkonhaltijaa koskevat säännökset

29 §

Järjestelmävastuu

Järjestelmävastaava siirtoverkonhaltija vastaa maakaasujärjestelmän teknisestä toimivuudesta ja käyttövarmuudesta sekä huolehtii maakaasujärjestelmän tasevastuuseen kuuluvista tehtävistä, maakaasujärjestelmän taseselvityksestä ja maakaasukaupan kauppapaikan ylläpitämiseen ja keskitettyyn tiedonvaihtoon liittyvistä tehtävistä (*järjestelmävastuu*) ja on velvollinen huolehtimaan niistä tarkoituksenmukaisella ja maakaasujärjestelmässä toimivien maakaasumarkkinoiden osapuolten kannalta tasapuolisella ja syrjimättömällä tavalla. Järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan tulee ylläpitää ja kehittää järjestelmävastuun piiriin kuuluvia toimintojaan ja palveluitaan sekä ylläpitää, käyttää ja kehittää maakaasuverkkoaan ja muita järjestelmävastuun hoitamiseen tarvittavia laitteistojaan sekä yhteyksiä toisiin verkkoihin siten, että ne toimivat tehokkaasti

ja että edellytykset tehokkaasti toimiville kansallisille ja alueellisille maakaasumarkkinoille sekä Euroopan unionin maakaasun sisämarkkinoille voidaan turvata.

Järjestelmävastaava siirtoverkonhaltija voi asettaa järjestelmävastuun toteuttamiseksi tarpeellisia ehtoja maakaasujärjestelmän käyttämiselle. Ehtoja voidaan soveltaa yksittäistapauksessa sen jälkeen, kun Energiavirasto on ne vahvistanut sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetun lain 10 §:n mukaisesti. Vahvistettuja ehtoja voidaan soveltaa muutoksenhausta huolimatta, jollei valitusviranomaisen toisin määrää.

Työ- ja elinkeinoministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä järjestelmävastuun toteutustavasta.

30 §

Järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan vastuualue

Järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan vastuualueena on maakaasujärjestelmä, jonka järjestelmävastaavaksi siirtoverkonhaltija on määrätty.

Järjestelmävastaava siirtoverkonhaltija vastaa vastuualueellaan järjestelmävastuun piiriin kuuluvista tehtävistä ja muista siirtoverkonhaltijalle kuuluvista tehtävistä, joista säädetään tässä laissa ja maakaasuverkkoasetuksessa.

31 §

Maakaasujärjestelmän tasevastuu

Järjestelmävastaava siirtoverkonhaltija vastaa maakaasutaseen ylläpitämisestä vastuualueellaan (*maakaasujärjestelmän tasevastuu*). Maakaasujärjestelmän tasevastuuseen sisältyvät kaikki sen hoitamisen edellyttämät toimenpiteet ja resurssit, jotka on toteutettava tai joiden käytettävyys on varmistettava kunkin taseselvitysjakson ajaksi.

Maakaasujärjestelmän tasevastuun hoitamiseen tarvittavan maakaasun hankintaehtojen sekä tasekaasun kauppaehtojen on oltava tasapuolisia ja syrjimättömiä maakaasumarkkinoiden osapuolille, eikä niissä saa olla perusteettomia tai maakaasukaupan kilpailua ilmeisesti rajoittavia ehtoja. Ehdossa on kuitenkin otettava huomioon maakaasujärjestelmän toimintavarmuudesta ja tehokkuudesta johtuvat vaatimukset. Ehtojen on lisäksi tarjottava verkon käyttäjille asianmukaisia kannustimia maakaasun syötön ja oton tasapainottamiseksi.

3 momentti on kumottu L:lla [8.5.2020/327](#).

32 §

Maakaasujärjestelmän taseselvitys

Järjestelmävastaava siirtoverkonhaltija vastaa maakaasujärjestelmän maakaasutaseen sekä maakaasujärjestelmässä toimivien maakaasukaupan osapuolien maakaasutaseiden selvittämisestä kunkin taseselvitysjakson osalta (*maakaasujärjestelmän taseselvitys*). Taseselvitysjaksona on kaasutoimituspäivä. Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää, että uusiutuvista energialähteistä peräisin olevan kaasun syöttöön maakaasuverkkoon sovelletaan kaasutoimituspäivää pidempää taseselvitysjaksoa.

Taseselvityksen tulee perustua maakaasun mittaukseen etäluennalla sekä toimituksia koskeviin ilmoituksiin. Tarkemmat säännökset taseselvityksessä käytettävistä menetelmistä annetaan valtioneuvoston asetuksella.

Taseselvityspalvelun hinnoittelun on oltava kohtuullista.

32 a § [\(8.5.2020/327\)](#)

Maakaasukaupan ja taseselvityksen edellyttämän tiedonvaihdon kehittäminen

Järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan tehtävänä on maakaasukaupan ja taseselvityksen edellyttämän tiedonvaihdon kehittäminen maakaasujärjestelmässä. Kehittämistoiminnalla on edistettävä tehokkaasti sekä maakaasumarkkinoiden osapuolien ja verkonhaltijoiden kannalta tasapuolisesti ja syrjimättömästi toteutettua maakaasukaupan ja taseselvityksen edellyttämää tiedonvaihtoa sekä tiedonvaihdon tietoturvan asianmukaista tasoa. Kehittämistoiminnassa on tehtävä yhteistyötä muiden maakaasualan yritysten kanssa.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun tiedonvaihdon kehittämiseen kuuluvat ainakin:

- 1) tiedonvaihtoon liittyvien menettelytapojen ja standardien kehittäminen ja niihin liittyvään kansainväliseen kehitystyöhön osallistuminen;
- 2) maakaasualan yritysten tiedonvaihtoon käyttämien tietojärjestelmien yhteensopivuuden ja tiedonvaihdon oikeellisuuden edistäminen;
- 3) tiedonvaihtoon liittyvien menettelytapojen ja standardien muuttamista koskevien ehdotusten tekeminen työ- ja elinkeinoministeriölle;
- 4) tiedonvaihtoon liittyvä tiedottaminen, koulutus ja neuvonta.

32 b § [\(8.5.2020/327\)](#)

Maakaasukaupan keskitetyn tiedonvaihdon palvelut

Järjestelmävastaava siirtoverkonhaltija vastaa maakaasujärjestelmässä jakeluverkoissa käytävän maakaasukaupan markkinaprosessien edellyttämän tiedonvaihdon ja -hallinnan keskitetystä järjestämisestä ja taseselvityksestä jakeluverkoissa (*maakaasukaupan keskitetyn tiedonvaihdon palvelut*). Maakaasukaupan keskitetyn tiedonvaihdon palveluja ovat:

- 1) jakeluverkoissa sijaitsevia käyttöpaikkoja ja kaasun syöttöpisteitä koskevien käyttöpaikkatietojen ylläpito;
- 2) vähittäismyynnin sopimusprosessien edellyttämän tiedonvaihdon järjestäminen jakeluverkoissa sijaitsevissa päivittäin luettavissa käyttöpaikoissa;
- 3) laskutuksen ja taseselvityksen perustana olevien mittaustietojen tiedonvaihdon järjestäminen jakeluverkoissa sijaitsevissa päivittäin luettavissa käyttöpaikoissa ja kaasun syöttöpisteissä;

4) maakaasukauppojen taseselvitys jakeluverkoissa ja taseselvitykseen liittyvän tiedonvaihdon järjestäminen;

5) 1–4 kohdassa tarkoitettujen palvelujen kattamien tietojen säilyttäminen.

Järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan on ylläpidettävä ja kehitettävä 1 momentissa tarkoitettuja toimintojaan ja palveluitaan sekä niiden hoitamiseen tarvittavia järjestelmiään ja rajapintoja toisten maakaasualan yritysten järjestelmiin siten, että palvelut ja järjestelmät toimivat tehokkaasti ja niiden käytettävyys on helppoa, niiden tietoturvan taso on asianmukainen ja edellytykset tehokkaasti toimiville maakaasun vähittäismarkkinoille voidaan turvata.

Järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan on tarjottava maakaasukaupan keskitetyn tiedonvaihdon palveluita vähittäismyynnille ja jakeluverkonhaltijoille tasapuolisesti ja syrjimättömästi sekä huolehdittava siitä, että sen tietojärjestelmissä käsiteltävien henkilötietojen ja liikesalaisuuksien sekä poikkeusoloihin varautumisen ja väestönsuojelun sekä tieto- ja viestintäjärjestelmien turvajärjestelyjen kannalta arkaluontoisten tietojen tietoturva on järjestetty asianmukaisesti.

Järjestelmävastaava siirtoverkonhaltija toimii tietosuojaa-asetuksen 4 artiklan 7 kohdassa tarkoitettuna rekisterinpitäjänä maakaasukaupan keskitetyn tiedonvaihdon palveluihin kuuluvissa tehtävissä.

33 § [\(8.5.2020/327\)](#)

Järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan tiedonvaihtopalvelujen maksut

Edellä 32 a ja 32 b §:ssä tarkoitetut tehtävät rahoitetaan erillisillä maksuilla, joita järjestelmävastaava siirtoverkonhaltija on oikeutettu perimään siirtoverkkopalvelun, taseselvityspalvelun ja maakaasukaupan keskitetyn tiedonvaihdon palvelujen käyttäjiltä. Maksuilla voidaan kattaa järjestelmävastaavalle siirtoverkonhaltijalle tehtävien hoitamisesta aiheutuneet kohtuulliset kustannukset ja kohtuullinen voitto. Maksujen määräytymisperusteiden tulee olla tasapuolisia ja syrjimättömiä.

Maakaasukaupan keskitetyn tiedonvaihdon yksikön palvelumaksujen tulee perustua käyttäjien hyödyntämiin palveluihin. Maksut eivät saa perustua yksikön 32 b §:n perusteella keräämien tietojen markkina-arvoon.

Maksut ja niiden määräytymisperusteet on julkaistava.

33 a § [\(22.2.2019/234\)](#)

Syöttö- ja ottojärjestelmä

Maakaasujärjestelmä muodostaa syöttö- ja ottojärjestelmän. Kansallinen maakaasujärjestelmä voi kuulua myös kahden tai useamman Euroopan unionin jäsenvaltion maakaasujärjestelmän käsittävään alueelliseen syöttö- ja ottojärjestelmään. Alueellisen syöttö- ja ottojärjestelmän muodostaminen voi perustua Suomea sitovaan kansainväliseen velvoitteeseen tai kansainväliseen sopimukseen taikka

siirtoverkonhaltijoiden tekemään, vastavuoroisiin markkinaedellytyksiin perustuvaan sopimukseen.

34 §

Järjestelmävastuuseen liittyvien palveluiden ehtojen julkaiseminen

Järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan on julkaistava ja ilmoitettava Energiavirastolle järjestelmävastuuseen kuuluvien palveluidensa voimassa olevat myyntiehdot ja niiden määräytymisperusteet, tasekaasun toimitus- ja hankintaehdot ja niiden määräytymisperusteet sekä 29 §:n 2 momentissa tarkoitetut ehdot.

Energiavirasto voi antaa tarkempia määräyksiä julkaistavista ja ilmoitettavista tiedoista sekä julkaisu- ja ilmoitusmenettelystä.

34 a § [\(4.5.2018/288\)](#)

Siirtoverkonhaltijan velvollisuus huolehtia viestintäverkkoihin ja tietojärjestelmiin kohdistuvien riskien hallinnasta ja tietoturvallisuuteen liittyvästä häiriöstä ilmoittaminen

Siirtoverkonhaltijan on huolehdittava käyttämiinsä viestintäverkkoihin ja tietojärjestelmiin kohdistuvien riskien hallinnasta. Riskienhallinnassa on otettava huomioon:

- 1) järjestelmien ja tilojen turvallisuus;
- 2) tietoturvahkien ja häiriöiden käsittely;
- 3) liiketoiminnan jatkuvuuden hallinta;
- 4) riskien seuranta sekä järjestelmien tarkastukset ja testaukset;
- 5) mahdollisten kansainvälisten standardien noudattaminen.

[\(8.5.2020/327\)](#)

Siirtoverkonhaltijan on ilmoitettava viipymättä Energiavirastolle palvelujen tuottamisessa käyttämiinsä tietojärjestelmiin kohdistuvista merkittävistä häiriöistä ja palveluihin kohdistuvista tai niitä uhkaavista merkittävistä tietoturvaloukkauksista sekä muista tapahtumista, jotka estävät näiden palvelujen toimivuuden tai häiritsevät niitä olennaisesti. [\(8.5.2020/327\)](#)

Jos häiriöstä ilmoittaminen on yleisen edun mukaista, Energiavirasto voi velvoittaa siirtoverkonhaltijan tiedottamaan asiasta tai kuultuaan ilmoitusvelvollista tiedottaa asiasta itse.

Energiaviraston on arvioitava, koskeeko 2 momentissa tarkoitettu häiriö muita Euroopan unionin jäsenvaltioita ja ilmoitettava tarvittaessa muille jäsenvaltioille.

Energiavirasto voi antaa tarkempia määräyksiä siitä, milloin 1 momentissa tarkoitettu häiriö on merkittävä, sekä ilmoituksen sisällöstä, muodosta ja toimittamisesta.

35 §

Siirtoverkonhaltijan toiminnassaan käyttämän energian hankinta

Siirtoverkonhaltijan on hankittava toiminnassaan käyttämänsä energia avointen, syrjimättömien ja markkinaehtoisten menettelyjen mukaisesti.

6 luku

Jakeluverkkoa ja jakeluverkonhaltijaa koskevat säännökset

36 §

Etäisyydestä riippumaton maakaasun jakelun hinnoittelu

Maakaasun jakelun hinta ei jakeluverkossa saa riippua siitä, missä verkon käyttäjä maantieteellisesti sijaitsee verkonhaltijan toiminta-alueella. Jos jakeluverkonhaltijat yhdistävät verkkotoimintansa, yksittäisten verkon käyttäjien maksuihin merkittäviä muutoksia aiheuttavat hinnoittelun muutokset on kuitenkin toteutettava Energiaviraston ennen uuden hinnoittelun käyttöönottoa hyväksymän siirtymäajan kuluessa.

37 §

Mittauspalveluiden hinnoittelu jakeluverkossa

Verkon käyttäjän tulee korvata jakeluverkonhaltijalle aiheuttamansa kohtuulliset mittauskustannukset.

38 §

Kuluttajille suunnatut jakelupalveluiden myyntiehdot

Kuluttajille suunnatut jakelupalvelujen myyntiehdot on esitettävä selkeällä ja ymmärrettävällä tavalla, eikä niihin saa sisältyä sopimusten ulkopuolisia esteitä kuluttajien oikeuksien toteutumiseksi.

39 §

Jakeluverkonhaltijan laskutus

Jakeluverkonhaltijan laskutus on suoritettava tosiasiallisesti siirretyn maakaasun määrän perusteella vähintään neljä kertaa vuodessa. Jos maakaasun käyttöpaikka, jolle siirretään maakaasua yksinomaan ruoanvalmistukseen, on varustettu mittauslaitteistolla, loppukäyttäjälle siirretty maakaasu on laskutettava tosiasiallisesti siirretyn määrän perusteella kuitenkin vähintään kerran vuodessa. Jos mittauslaitteisto ei ole etäluentajärjestelmän piirissä, laskutus voi perustua loppukäyttäjän tekemään mittauslaitteiston luentaan.

Laskutus saa kuitenkin perustua arvioituun siirretyn maakaasun määrään tai kiinteään määrään, jos laskutus perustuu loppukäyttäjän lukemaan mittauslaitteistoon eikä tämä ole ilmoittanut mittarilukemaa kysymyksessä olevalta laskutuskaudelta. Tosiasiallisesti siirretyn maakaasun määrään perustuvasta laskutuksesta voidaan poiketa myös, jos siirretyn maakaasun todettuun määrään perustuvan mittauksen ja laskutuksen järjestäminen ei ole mahdollista tai se olisi kustannuksiltaan kohtuutonta.

Jakeluverkonhaltijan on esitettävä laskussa verkkonsa käyttäjälle erittely siitä, miten maakaasunjakelun hinta muodostuu. Maakaasunjakelun hintaa koskevat tiedot ja arviot on annettava loppukäyttäjälle oikea-aikaisesti ja helposti ymmärrettävässä muodossa. Laskun mukana on ilmoitettava loppukäyttäjän todellinen kulutus ja hintatiedot sekä mahdollistettava vertailu edellisen vuoden kulutukseen ja kustannuksiin samana kautena. Jakeluverkonhaltijan on kuluttajille lähetettävissä laskuissa annettava tiedot asiakasvalitusten tekemistä varten sekä kuluttajille suunnatussa laskutuksessaan tietoja kuluttajien käytettävissä olevista riitojenratkaisumenettelyistä. Energiavirasto voi antaa tarkempia määräyksiä siitä, mitä tietoja laskuun tulee sisällyttää, sekä siitä tavasta, jolla tiedot tulee laskussa esittää.

Tässä pykälässä tarkoitetut laskut sekä hinta- ja kulutustiedot on annettava loppukäyttäjälle asianmukaisesti ja maksutta. Loppukäyttäjän on halutessaan saatava laskut ja kulutustiedot sähköisinä.

40 §

Jakeluverkonhaltijan laskujen maksutavat

Jakeluverkonhaltijan on tarjottava kuluttajille erilaisia maksutapoja laskujen maksamiseen. Tarjotuissa vaihtoehtoissa ei saa olla perusteettomia tai eri asiakasryhmiä syrjiviä ehtoja. Maksutapojen ehdoissa voidaan huomioda eri maksutapojen tarjoamisesta jakeluverkonhaltijalle aiheutuvien kustannusten kohtuulliset erot. Jos jakeluverkonhaltija tarjoaa kuluttajille ennakkomaksujärjestelmää, ennakkomaksun on perustuttava riittävässä määrin kuluttajan arvioituun vuotuisen maakaasunkulutukseen.

40 a § (8.5.2020/327)

Rekisterinpitäjä

Jakeluverkonhaltija toimii tietosuojasetuksen 4 artiklan 7 kohdassa tarkoitettuna rekisterinpitäjänä, kun se suorittaa tässä laissa säädettyjä, maakaasukaupan markkinaprosesseihin, tasevastuun täyttämiseen ja taseselvitykseen liittyviä tehtäviä tai velvollisuuksia.

41 §

Suljettua jakeluverkkoa koskevat erityissäännökset

Suljettuun jakeluverkkoon ja suljetun jakeluverkon haltijaan ei sovelleta 24 §:n säännöksiä maakaasun jakelun maksujen korottamisesta, 26 §:n 3 momenttia verkkopalveluiden tunnuslukujen julkaisemisesta, 27 §:ää verkonhaltijan varautumissuunnittelusta, 28 §:ää verkonhaltijan yhteistoimintavelvollisuudesta häiriötilanteissa, 36 §:ää etäisyydestä riippumattomasta maakaasun jakelun hinnoittelusta, 37 §:ää mittauspalveluiden hinnoittelusta jakeluverkossa, 38 §:ää kuluttajille suunnattujen jakelupalvelujen

myyntiehdoista, 39 §:ää jakeluverkonhaltijan laskutuksesta ja 40 §:ää jakeluverkonhaltijan laskujen maksutavoista.

Edellä 26 §:n 1 momenttia verkkopalveluiden myyntiehtojen julkaisemisesta ja 2 momenttia niiden ilmoittamisesta Energiavirastolle sekä 58 a §:ää velvollisuudesta käyttää maakaasukaupan keskitetyn tiedonvaihdon palveluita sovelletaan suljetun jakeluverkon haltijaan vain, jos Energiavirasto on vahvistanut suljetun jakeluverkon haltijalle sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetun lain 11 §:ssä tarkoitetut ehdot ja menetelmät. ([8.5.2020/327](#))

III OSA

MAAKAASUN TOIMITUS

7 luku

Maakaasun toimitus

42 § ([16.2.2023/171](#))

42 § on kumottu L:lla [16.2.2023/171](#).

[43 §](#)

Maakaasun toimittajan sopimustietojen säilyttäminen

Maakaasun toimittajan on säilytettävä merkitykselliset tiedot kaikista maakaasuntoimitussopimukseen liittyvistä liiketoimistaan ja maakaasun sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä ja direktiivin 2003/55/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/73/EY, jäljempänä *maakaasumarkkinadirektiivi*, 44 artiklan 4 kohdassa tarkoitettussa suuntaviivoja koskevassa komission asetuksessa tai päätöksessä säädetyt tiedot maakaasujohdanniin liittyvistä liiketoimistaan tukkuasiakkaiden ja siirtoverkonhaltijoiden sekä varastointilaitteistojen ja nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteistojen haltijoiden kanssa vähintään viiden vuoden ajan sen tilikauden päättymisestä, jonka kuluessa liiketoimi on suoritettu. Säilytettäviä tietoja ovat ainakin:

- 1) liiketoimen kesto;
- 2) toimitukseen ja selvitykseen liittyvät menettelytavat;
- 3) toimituksen määrä;
- 4) toteutus aika;
- 5) hinta;

6) sopijapuolen yksilöivät tiedot;

7) tiedot selvittämättä jääneistä sopimuksista.

8 luku

Maakaasun vähittäismyynti

44 §

Vähittäismyyjän toimitusvelvollisuus

Vähittäismyyjän, jolla on huomattava markkinavoima jakeluverkonhaltijan toiminta-alueella, on toimitettava maakaasua toiminta-alueella kohtuulliseen hintaan loppukäyttäjille, jotka käyttävät maakaasun pääasiassa maakaasunkäyttöpaikalla sijaitsevien asuntojen lämmittämiseen, sekä loppukäyttäjille, joiden maakaasunkäyttöpaikan liittymisteho on enintään 250 kilowattia (*vähittäismyyjän toimitusvelvollisuus*).

Jos jakeluverkonhaltijan toiminta-alueella ei ole vähittäismyyjää, jolla on huomattava markkinavoima, toimitusvelvollisuus on sillä vähittäismyyjällä, jonka toimitetun maakaasun määrällä mitattu markkinaosuus toimitusvelvollisuuden piirissä olevien loppukäyttäjien hankkimasta maakaasusta on kyseisellä toiminta-alueella suurin.

Vähittäismyyjällä, jolla on toimitusvelvollisuus, on oltava julkiset maakaasun myyntiehdot ja -hinnat sekä niiden määräytymisperusteet toimitusvelvollisuuden piirissä oleville loppukäyttäjille. Niissä ei saa olla kohtuuttomia eikä maakaasukaupan kilpailua rajoittavia ehtoja. Kuluttajille suunnatut myyntiehdot on lisäksi esitettävä selkeällä ja ymmärrettävällä tavalla, eikä niihin saa sisältyä sopimusten ulkopuolisia esteitä kuluttajien oikeuksien toteutumiseksi.

Energiavirasto voi määrätä tässä pykälässä tarkoitetun vähittäismyyjän toimittamaan maakaasua 2 momentissa tarkoitetuilla ehdoilla toimitusvelvollisuuden piirissä oleville loppukäyttäjille.

45 §

Vähittäismyyjän myyntiehtojen ilmoittaminen Energiavirastolle

Vähittäismyyjän, jolla on huomattava markkinavoima, tulee toimittaa 44 §:n 3 momentissa tarkoitetut vähittäismyyntiehdot ja -hinnat sekä niiden määräytymisperusteet Energiavirastolle ennen niiden käyttöönottoa.

Vähittäismyyjän tulee ilmoittaa Energiavirastolle tai tämän määräämälle yhteisölle vähittäismyyntiehdot ja -hinnat, joilla vähittäismyyjä tarjoaa yleisesti maakaasua kuluttajille sekä muille loppukäyttäjille, joiden maakaasun käyttöpaikan liittymisteho on enintään 250 kilowattia.

Energiavirasto voi antaa tarkempia määräyksiä siitä, mitä vähittäismyyntiehtoihin ja -hintoihin sekä niiden määräytymisperusteisiin liittyviä tietoja sille tulee toimittaa, miten tiedot tulee eritellä sekä miten tiedot tulee toimittaa.

46 §

Vähittäismyyjän laskutus

Loppukäyttäjälle toimitettu maakaasu on laskutettava tosiasiallisen kulutuksen perusteella vähintään neljä kertaa vuodessa. Jos maakaasun käyttöpaikka, jolle toimitetaan maakaasua yksinomaan ruoanvalmistukseen, on varustettu mittauslaitteistolla, loppukäyttäjälle toimitettu maakaasu on laskutettava tosiasiallisen kulutuksen perusteella kuitenkin vähintään kerran vuodessa. Jos mittauslaitteisto ei ole etäluentajärjestelmän piirissä, laskutus voi perustua loppukäyttäjän tekemään mittauslaitteiston luentaan.

Maakaasun laskutus saa kuitenkin perustua arvioituun kulutukseen tai kiinteään määrään, jos laskutus perustuu loppukäyttäjän lukemaan mittauslaitteistoon eikä tämä ole ilmoittanut mittarilukemaa kysymyksessä olevalta laskutuskaudelta. Todettuun kulutukseen perustuvasta laskutuksesta voidaan poiketa myös, jos todettuun maakaasunkulutukseen perustuvan mittauksen ja laskutuksen järjestäminen ei ole mahdollista tai se olisi kustannuksiltaan kohtuutonta.

Vähittäismyyjän on esitettävä laskussa asiakkaalle erittely siitä, miten maakaasun hinta muodostuu, sekä tieto sopimuksen voimassaoloajasta. Maakaasun hintaa koskevat tiedot ja arviot on annettava loppukäyttäjälle oikea-aikaisesti ja helposti ymmärrettävässä muodossa. Laskun mukana on ilmoitettava loppukäyttäjän todellinen kulutus ja hintatiedot sekä mahdollistettava vertailu edellisen vuoden kulutukseen ja kustannuksiin samana kautena. Vähittäismyyjän on kuluttajille lähetettävissä laskuissa annettava tiedot asiakasvalitusten tekemistä varten sekä kuluttajille suunnatussa laskutuksessaan tietoja kuluttajien käytettävissä olevista riitojenratkaisumenettelyistä. Energiavirasto voi antaa tarkempia määräyksiä siitä, mitä tietoja laskuun tulee sisällyttää, sekä siitä tavasta, jolla tiedot tulee laskussa esittää.

Vähittäismyyjän on toimitettava loppulasku kuluttajalle kuuden viikon kuluessa siitä, kun maakaasun toimitus kuluttajalle on päättynyt.

Tässä pykälässä tarkoitetut laskut sekä hinta- ja kulutustiedot on annettava loppukäyttäjälle asianmukaisesti ja maksutta. Loppukäyttäjän on halutessaan saatava laskut ja kulutustiedot sähköisinä.

47 §

Vähittäismyyjän laskujen maksutavat

Vähittäismyyjän on tarjottava kuluttajille erilaisia maksutapoja laskujen maksamiseen. Tarjotuissa vaihtoehdoissa ei saa olla perusteettomia tai eri asiakasryhmiä syrjiviä ehtoja. Maksutapojen ehdoissa voidaan huomioida eri maksutapojen tarjoamisesta vähittäismyyjälle aiheutuvien kustannusten kohtuulliset erot. Jos vähittäismyyjä tarjoaa kuluttajille ennakkomaksujärjestelmää, ennakkomaksun on perustuttava riittävässä määrin kuluttajan arvioituun vuotuisen maakaasunkulutukseen.

9 luku

Maakaasun toimitus kiinteistön sisäisen maakaasuverkon kautta

48 §

Loppukäyttäjän mahdollisuus maakaasun toimitukseen jakeluverkon kautta

Kiinteistönhaltijan on huolehdittava siitä, että loppukäyttäjällä on mahdollisuus tehdä maakaasuverkkosopimus ja maakaasun myyntisopimus, jossa maakaasun toimitus tapahtuu jakeluverkonhaltijan jakeluverkon kautta. Kiinteistönhaltijan tulee luovuttaa loppukäyttäjälle tätä tarkoitusta varten käyttöoikeus kiinteistön tai sitä vastaavan kiinteistöryhmän sisäiseen maakaasuverkkoon. Jos maakaasu toimitetaan kiinteistössä loppukäyttäjille kiinteistön tai sitä vastaavan kiinteistöryhmän sisäisen maakaasuverkon kautta, loppukäyttäjän on korvattava kiinteistönhaltijalle maakaasun mittaukseen liittyvistä muutostöistä ja kiinteistön sisäisen maakaasuverkon muutostöistä aiheutuvat kohtuulliset kustannukset siirtyessään ostamaan maakaasunsa jakeluverkon kautta.

IV OSA

NESTEYTETYN MAAKAASUN KÄSITTELYLAITTEISTOT JA MAAKAASUVARASTOT

10 luku

Nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteistot

49 §

Nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteiston haltijan nimeäminen

Nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteiston omistavan maakaasualan yrityksen on ilmoitettava Energiavirastolle kunkin laitteiston haltija vähintään kuusi kuukautta ennen toiminnan aloittamista. Energiaviraston on nimettävä ilmoitettu toiminnanharjoittaja nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteiston haltijaksi, jos se harjoittaa ilmoitettua toimintaa. Nimeäminen on voimassa määräajan, kuitenkin enintään kymmenen vuotta.

50 §

Nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteiston haltijan yleiset velvoitteet

Nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteiston haltijan on käytettävä, ylläpidettävä ja kehitettävä taloudellisten edellytysten mukaisesti turvallisia, luotettavia ja tehokkaita nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteistoja avoimien markkinoiden turvaamiseksi ja ympäristö asianmukaisesti huomioon ottaen. Nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteiston haltijan on lisäksi varmistettava, että palvelua koskevien velvollisuuksien täyttämiseen on riittävästi resursseja ja että ne toteutetaan syrjimättömästi.

Nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteiston haltijan on toimitettava verkonhaltijoille ja muille varastointilaitteistojen tai nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteistojen haltijoille riittävät tiedot sen varmistamiseksi, että maakaasun siirto ja varastointi voidaan toteuttaa tavalla, joka sopii yhteen yhteenliitetyn verkon varman ja tehokkaan käytön kanssa.

51 §

Nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteiston käyttöoikeus

Nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteiston haltijan on kohtuullista korvausta vastaan myytävä laitteiston käyttöoikeuksia niitä tarvitseville laitteistonsa kapasiteetin rajoissa.

Käyttöoikeuksista perittävien maksujen ja niitä koskevien menettelyjen on mahdollistettava sellaisten tarvittavien investointien tekeminen, joilla varmistetaan nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteiston toimivuus.

52 §

Nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteiston haltijan palveluiden myyntiehtojen julkaiseminen

Nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteiston haltijan tulee julkaista palvelujensa yleiset myyntiehdot ja -hinnat sekä niiden määräytymisperusteet.

11 luku

Maakaasuvarastot ja putkilinjavarastointi

53 §

Varastointilaitteiston haltijan nimeäminen

Varastointilaitteiston omistavan maakaasualan yrityksen on ilmoitettava Energiavirastolle kunkin laitteiston haltija vähintään kuusi kuukautta ennen toiminnan aloittamista. Energiaviraston on nimettävä ilmoitettu toiminnanharjoittaja varastointilaitteiston haltijaksi, jos se harjoittaa ilmoitettua toimintaa. Nimeäminen on voimassa määräajan, kuitenkin enintään kymmenen vuotta.

54 §

Varastointilaitteiston haltijan yleiset velvoitteet

Varastointilaitteiston haltijan on käytettävä, ylläpidettävä ja kehitettävä taloudellisten edellytysten mukaisesti turvallisia, luotettavia ja tehokkaita varastointilaitteistoja avoimien markkinoiden turvaamiseksi ja ympäristö asianmukaisesti huomioon ottaen. Varastointilaitteiston haltijan on lisäksi varmistettava, että palvelua koskevien velvollisuuksien täyttämiseen on riittävästi resursseja ja että ne toteutetaan syrjimättömästi.

Varastointilaitteiston haltijan on toimitettava verkonhaltijoille ja muille varastointilaitteistojen tai nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteistojen haltijoille riittävät tiedot sen varmistamiseksi, että maakaasun siirto ja varastointi voidaan toteuttaa tavalla, joka sopii yhteen yhteenliitetyn verkon varman ja tehokkaan käytön kanssa.

55 §

Varastointilaitteiston käyttöoikeus ja putkilinjavarastointi

Varastointilaitteiston haltijan on neuvoteltava varaston sekä varastointiin liittyvien lisäpalveluiden käyttöoikeudesta ja verkonhaltijan putkilinjavarastoinnin sekä siihen liittyvien lisäpalveluiden käyttöoikeudesta yhteenliitetyn verkon alueella tai sen ulkopuolella olevien maakaasualan yritysten ja asiakkaiden kanssa edellyttäen, että käyttöoikeus on teknisesti ja taloudellisesti tarpeellista tehokkaan verkkoon pääsyn tarjoamiseksi sekä muiden lisäpalveluiden käyttöoikeuden järjestämiseksi. Varastointilaitteiston haltijan ja verkonhaltijan on julkaistava tiedot siitä, mitä varastoja tai varastojen osia ja mahdollisuuksia putkilinjavarastointiin on käytettävissä sekä ilmoitettava niistä Energiavirastolle.

Osapuolten on neuvoteltava varastojen, putkilinjavarastoinnin ja muiden lisäpalveluiden käyttöoikeudesta vilpittömässä mielessä. Sopimuksen mukaisten ehtojen ja edellytysten sekä tariffien ja menetelmien on oltava kohtuullisia ja niitä on sovellettava syrjimättömällä tavalla.

Varastointilaitteiston haltijan ja verkonhaltijan on julkaistava varastoja, putkilinjavarastointia ja niihin liittyvien lisäpalveluiden käyttöä koskevat tärkeimmät kaupalliset toimitusehtonsa vuosittain. Ennen toimitusehtojen julkaisemista on kuultava verkon käyttäjiä ja asiakkaita. Toimitusehdot on ilmoitettava Energiavirastolle. Energiavirasto voi antaa tarkempia määräyksiä siitä, mitä toimitusehtoja on julkaistava.

56 §

Varastointilaitteiston haltijan riippumattomuus

Jos varastointilaitteiston haltija kuuluu sellaiseen maakaasualan yritykseen tai yritysten ryhmään, joka harjoittaa maakaasun siirtoa, jakelua, nesteyttämistä tai varastointia sekä maakaasun tuotantoa tai toimittamista ja jossa samalla henkilöllä tai samoilla henkilöillä on oikeus käyttää määräysvaltaa suoraan tai välillisesti, haltijan on oltava oikeudellisen muotonsa, organisaationsa ja päätöksentekonsa osalta riippumaton sellaisesta toiminnasta, joka ei liity siirtoverkkoon, jakeluun ja varastoihin.

Varastointilaitteiston haltijan hallinnosta vastaava henkilö ei saa osallistua sellaisen integroituneen maakaasualan yrityksen hallintoon, joka vastaa suoraan tai välillisesti maakaasun tuotantoon tai toimituksiin liittyvästä päivittäisestä toiminnasta. Tällaisen

henkilön ammatilliset edut on otettava huomioon siten, että hän voi toimia riippumattomasti.

Varastointilaitteiston haltijalla on oltava 1 momentissa tarkoitetusta integroituneesta maakaasualan yrityksestä riippumaton oikeus päättää varastojen käyttöön, ylläpitoon tai kehittämiseen tarvittavista voimavaroista. Emoyhtiöllä on kuitenkin edellä säädetyn estämättä oikeus valvoa tytäryhtiöstä saatavaa pääoman tuottoa hyväksymällä varastointilaitteiston haltijan vuosittainen rahoitussuunnitelma tai vastaava väline, asettamalla yleiset rajat tytäryhtiönsä velkaantumisasasteelle ja muilla vastaavilla tavoilla. Emoyhtiöllä ei ole kuitenkaan oikeutta antaa varastointilaitteiston haltijalle ohjeita, jotka koskevat sellaisia päivittäisiä toimintoja taikka varastojen rakentamiseen tai niiden laadun parantamiseen liittyviä yksittäisiä päätöksiä, jotka eivät ylitä rahoitussuunnitelman tai vastaavan välineen ehtoja.

Varastointilaitteiston haltijan on laadittava 1–3 momentin noudattamista koskeva ohjelma, jossa esitetään tarpeelliset toimenpiteet syrjimättömän kohtelun varmistamiseksi sekä ohjelman noudattamiseksi. Ohjelmassa on esitettävä myös työntekijöiden erityiset velvoitteet tavoitteiden saavuttamiseksi. Ohjelman noudattamisen seurannasta vastaavan henkilön on laadittava ja esitettävä Energiavirastolle vuosittain kertomus toteutetuista toimenpiteistä. Varastointilaitteiston haltijan on julkaistava kertomus.

V OSA

MAAKAASUMARKKINOIDEN TOIMIJOIDEN VELVOLLISUUDET

12 luku

Maakaasumarkkinoiden toimijoiden velvollisuudet maakaasujärjestelmässä

57 §

Tasevastuu

Maakaasumarkkinoiden osapuoli on vastuussa siitä, että osapuolen maakaasun hankintasopimukset kattavat osapuolen maakaasun käytön ja toimitukset kunkin taseselvitysjakson aikana (*tasevastuu*).

Tarkemmat säännökset tasevastuun sisällöstä ja tasevastuun täyttämiseen liittyvistä menettelytavoista annetaan valtioneuvoston asetuksella.

58 §

Ilmoitusvelvollisuus

Maakaasumarkkinoiden osapuolen ja verkonhaltijan on huolehdittava vastuulleen kuuluvien maakaasukaupan, tasevastuun täyttämisen sekä maakaasukauppojen selvityksen edellyttämien ilmoitusten tekemisestä. Kukin ilmoitus on tehtävä sille asetetussa määräajassa sekä sille säädettyä ilmoitusmenettelyä noudattaen. Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä ilmoitusvelvollisuuden sisällöstä ja ilmoitusmenettelystä.

58 a § [\(8.5.2020/327\)](#)

Velvollisuus käyttää maakaasukaupan keskitetyn tiedonvaihdon palveluita

Vähittäismyyjän ja jakeluverkonhaltijan on käytettävä maakaasukaupan keskitetyn tiedonvaihdon palveluita sekä huolehdittava siitä, että sen tietojärjestelmät ja tiedonsiirtoon käyttämät järjestelmät toimivat yhteensopivasti maakaasukaupan keskitetyn tiedonvaihdon yksikön tietojärjestelmien kanssa. Vähittäismyyjän ja jakeluverkonhaltijan on huolehdittava vastuulleen kuuluvan, maakaasukaupan keskitetyn tiedonvaihdon yksikölle toimittamansa tiedon täsmällisyydestä ja virheettömyydestä sekä toimittamansa epätarkan tai virheellisen tiedon oikaisemisesta viipymättä.

58 b § [\(8.5.2020/327\)](#)

Maakaasukaupan markkinaprosesseihin liittyvän tiedon säilyttäminen

Maakaasualan yrityksen on säilytettävä tässä laissa säädettyjä, maakaasukaupan keskitetyn tiedonvaihdon palveluihin, maakaasukaupan markkinaprosesseihin, tasevastuun täyttämiseen ja taseselvitykseen liittyviä tehtäviä tai velvollisuuksia suorittaessaan tai täyttäessään saamansa tiedot kuuden vuoden ajan sen kalenterivuoden päättymisestä, jota tieto koskee. Henkilötiedot on poistettava maakaasualan yrityksen rekisteristä tämän ajan päätyttyä, ellei niiden käsittelyyn tämän ajan jälkeen ole muuta oikeusperustetta.

58 c § [\(8.5.2020/327\)](#)

Loppukäyttäjään yhdistettävissä olevan tiedon luovuttaminen

Maakaasualan yrityksellä on oltava loppukäyttäjän nimenomainen suostumus luovuttaa toiselle loppukäyttäjään yhdistettävissä oleva mittaus- tai kulutustieto, joka koskee loppukäyttäjän maakaasunkäyttöä, sekä muu tieto, jota loppukäyttäjä tarvitsee maakaasun toimittajan vaihtamiseen, jos se on saanut mainitun tiedon haltuunsa suorittaessaan tai täyttäessään tässä laissa säädettyjä maakaasukaupan keskitetyn tiedonvaihdon palveluihin, maakaasukaupan markkinaprosesseihin, tasevastuun täyttämiseen tai taseselvitykseen liittyviä tehtäviään tai velvoitteitaan. Tiedon saa kuitenkin luovuttaa ilman loppukäyttäjän suostumusta, jos luovutus:

1) on tarpeen tiedon luovuttajan tässä tai muussa laissa säädetyn velvollisuuden täyttämiseksi;

2) on tarpeen tiedon vastaanottajan tässä tai muussa laissa säädetyn tiedonsaantioikeuden täyttämiseksi;

3) on tarpeen maakaasualan yrityksen ja loppukäyttäjän välisen sopimuksen täyttämiseksi, maakaasualan yrityksen ja loppukäyttäjän väliseen sopimukseen perustuvan asiakassuhteen hoitamisessa tai maakaasualan yrityksen ja loppukäyttäjän väliseen asiakassuhteeseen liittyvän tässä tai muussa laissa säädetyn velvoitteen täyttämiseksi;

4) koskee tietoa maakaasun siirron, jakelun tai toimituksen keskeyttämisestä ja on tarpeen rakennuksen tai sen osan tai siinä olevan omaisuuden suojelemiseksi keskeytyksestä aiheutuville vahingoille tai tällaisen vahingon selvittämiseksi ja luovutettavan tiedon vastaanottajana on rakennuksen tai sen osan omistaja tai haltija taikka rakennusta koskevan liittymissopimuksen osapuoli;

5) tapahtuu maakaasukaupan keskitetyn tiedonvaihdon yksiköstä Tilastokeskukselle ja on tarpeen Tilastokeskuksen lakisääteisten tehtävien suorittamiseksi;

6) tapahtuu maakaasukaupan keskitetyn tiedonvaihdon yksiköstä ja on tarpeen yleistä energiamarkkinoihin tai energian käyttöön liittyvää tieteellistä tutkimusta tai yleistä energiamarkkinoihin tai energian käyttöön liittyvää päätöksentekoa palvelevaa viranomais selvitystä varten.

Maakaasukaupan keskitetyn tiedonvaihdon yksikkö ei saa luovuttaa 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettussa tilanteessa sellaisia tietoja, joiden perusteella loppukäyttäjä ja tämän sopimuspuoli voidaan tunnistaa suoraan. Yksikkö saa tällöin kuitenkin antaa käyttöoikeuden tietoihin, joiden perusteella loppukäyttäjä voidaan tunnistaa välillisesti. Luovutettuja tai käyttöoikeuden kautta saatuja tietoja ei saa luovuttaa edelleen, ellei maakaasukaupan keskitetyn tiedonvaihdon yksikkö anna siihen lupaa.

59 § [\(18.1.2019/111\)](#)

Salassapitovelvollisuus ja hyväksikäyttökielto

Verkonhaltija, nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteiston haltija ja varastointilaitteiston haltija ovat velvollisia pitämään salassa tässä laissa, maakaasuverkkoasetuksessa tai energian tukkumarkkinoiden eheydestä ja tarkasteltavuudesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1227/2011 tarkoitettuja tehtäviä suorittaessaan tietoonsa saamansa asiakkaansa tai muun verkon käyttäjän liikesalaisuuden, jollei tiedon ilmaiseminen toiselle perustu tässä laissa tai mainituissa asetuksissa säädettyyn oikeuteen tai se, jonka hyväksi vaitiolovelvollisuus on säädetty, anna suostumustaan sen ilmaisemiseen.

Verkonhaltija, nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteiston haltija ja varastointilaitteiston haltija ovat velvollisia pitämään salassa tässä laissa tai maakaasuverkkoasetuksessa tarkoitettuja tehtäviä suorittaessaan tietoonsa saamansa tiedon, joka koskee:

1) maanpuolustusta palvelevia rakenteita, laitteita tai järjestelmiä, maanpuolustuksen kannalta muutoin merkityksellisiä kohteita tai puolustusvalmiuteen varautumista, jollei ole ilmeistä, ettei tiedon ilmaiseminen vahingoita eikä vaaranna maanpuolustuksen etua;

2) poikkeusoloihin varautumista tai väestönsuojelua, jos tiedon ilmaiseminen vahingoittaisi tai vaarantaisi turvallisuutta tai sen kehittämistä, väestönsuojelun toteuttamista tai poikkeusoloihin varautumista.

Salassa pidettäviä tietoja ei saa antaa myöskään yhtiökokoukselle, osuuskunnan kokoukselle tai edustajistolle eikä kokoukseen osallistuvalla osakkeenomistajalla tai jäsenelle. Salassapitovelvollisuus koskee myös verkonhaltijan, nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteiston haltijan tai varastointilaitteiston haltijan toimielimen jäsentä ja varajäsentä ja niiden palveluksessa tai niiden toimeksiannosta työskentelevää henkilöä, joka tässä pykälässä tarkoitettuja tehtäviä suorittaessaan on saanut tietää edellä tarkoitettun toimijan tai tämän asiakkaan taikka muun verkon käyttäjän liikesalaisuuden.

Verkonhaltijalla, nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteiston haltijalla ja varastointilaitteiston haltijalla on kuitenkin velvollisuus antaa 1 momentissa tarkoitettuja tietoja viranomaiselle, jolla on lain mukaan oikeus niitä saada.

Verkonhaltija, nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteiston haltija tai varastointilaitteiston haltija ja tässä pykälässä tarkoitettu henkilö eivät saa käyttää salassapitovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja omaksi hyödykseen eivätkä toisen hyödyksi tai vahingoksi.

13 luku

Toimintojen eriyttäminen

60 §

Velvollisuus eriyttää maakaasuliiketoiminnat

Maakaasualan yrityksen on eriytettävä maakaasuverkkotoiminta, nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteiston toiminta, maakaasun myyntitoiminta ja maakaasun varastointitoiminta toisistaan sekä maakaasualaan kuulumattomista liiketoiminnoista.

Verkonhaltijan on eriytettävä siirtoverkkotoiminta ja jakeluverkkotoiminta.

Jos maakaasualaan kuulumaton liiketoiminta on vähäistä, tällaista vähäistä liiketoimintaa ei tarvitse eriyttää maakaasun myyntitoiminnasta. Toiminta katsotaan vähäiseksi, jos sen liikevaihto ei ylitä 10 prosenttia maakaasun myyntitoiminnan liikevaihdosta.

61 §

Eriyttämisvelvollisuuden sisältö

Jokaiselle eriytettävälle maakaasuliiketoiminnolle tulee laatia tilikausittain erillinen tuloslaskelma ja tase sekä muille yrityksen harjoittamille liiketoiminnoille yhdistetty tuloslaskelma ja tase. Tuloslaskelma ja tase, joiden tulee olla yritysten kirjanpidosta johdettavissa, on laadittava kirjanpidolain ([1336/1997](#)) säännösten mukaisesti.

62 §

Kunnallisen laitoksen eriyttäminen

Maakaasuliiketoimintaa harjoittavan kunnallisen laitoksen maakaasuliiketoimintoja koskeva kirjanpito tulee tilikausittain eriyttää kunnan muusta kirjanpidosta sekä kunnan muiden laitosten kirjanpidosta. Laitokselle tulee laatia erillinen tuloslaskelma ja tase.

63 §

Eriytettyjen tilinpäätösten laatiminen

Liiketapahtumat ja tase-erät on kirjattava liiketoimintojen tuloslaskelmiin ja taseisiin aiheuttamisperiaatteen mukaisesti. Yhteiset tulot ja menot sekä tase-erät on kirjattava tilinpäätöksen laatimisen yhteydessä laskennallisesti eri toiminnoille siten, että aiheuttamisperiaate mahdollisuuksien mukaan toteutuu.

Poistojen on eriytetyissä tilinpäätöksissä perustuttava hankintamenoihin. Laadittaessa eriytettyä tilinpäätöstä ensimmäistä kertaa käyttöomaisuuden hankintamenot on sisällyttävä siihen suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennettyinä.

Valittua eriyttämismenettelyä on noudatettava jatkuvasti, jollei sen muuttamiseen ole perusteltua syytä. Muutoksista on tehtävä selvitys eriytetyn tilinpäätöksen yhteydessä.

64 §

Eriytettyjen tilinpäätösten tarkastaminen

Maakaasualan yrityksen tilintarkastajien tulee tarkastaa eriytettyjen toimintojen tuloslaskelmat, taseet ja niiden liitetiedot. Heidän tulee antaa tilintarkastuskertomuksessa lausunto siitä, ovatko eriytettyjen toimintojen tuloslaskelmat ja taseet ja niiden lisätiedot tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten mukaiset.

65 §

Eriytettyjen tilinpäätösten julkaiseminen

Eriytettyjen liiketoimintojen tuloslaskelma ja tase lisätietoineen ovat julkisia ja ne tulee esittää maakaasualan yrityksen tilinpäätökseen sisältyvänä liitetietona.

66 §

Eriyttämistä koskevat täydentävät säännökset

Työ- ja elinkeinoministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä:

- 1) perusteista, joiden mukaan tulot ja menot sekä tase-erät kirjataan eri liiketoiminnoille;
- 2) perusteista, joiden mukaan yksittäistä maakaasuliiketoimintoa koskevat tulot ja menot sekä tase-erät kirjataan;
- 3) yhteisten tulojen ja menojen sekä tase-erien kirjaamisesta eri liiketoiminnoille;

4) eriytettyjen tuloslaskelmien ja taseiden sekä verkonhaltijan tuloslaskelman ja taseen kaavasta;

5) eriytettyihin tilinpäätöksiin sekä verkonhaltijan tilinpäätökseen sisällytettävistä lisätiedoista;

6) eriytettyjen tilinpäätösten sekä verkonhaltijan, nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteiston haltijan ja varastointilaitteiston haltijan tilinpäätöksen toimittamisesta Energiavirastolle.

Eriytettyjen tilinpäätösten yhteydessä tulee julkaista niiden laatimisperusteiden arvioimiseksi riittävät selventävät tiedot ja verkonhaltijan toimintaa kuvaavat tunnusluvut. Energiavirasto voi antaa tarkempia määräyksiä siitä, mitä tietoja ja tunnuslukuja julkaisemisvelvollisuus koskee, sekä miten tiedot ja tunnusluvut julkaistaan.

Energiavirasto voi perustellusta syystä myöntää yksittäistapauksessa poikkeuksen tässä laissa edellytetystä tavasta eriyttää toiminnot, jos eriyttäminen lain vaatimusten mukaisesti olisi kohtuutonta.

VI OSA

MAAKAASUSOPIMUKSET

14 luku

Maakaasusopimuksia koskevat säännökset

67 §

Luvun soveltamisala ja määritelmät

Tämän luvun säännöksiä sovelletaan liittymissopimukseen, maakaasuverkkosopimukseen ja maakaasunmyyntisopimukseen. Maakaasuverkkosopimukseen ja maakaasunmyyntisopimukseen luvun säännöksiä sovelletaan kuitenkin vain, jos sopimuksen osapuolena oleva loppukäyttäjä ostaa maakaasua vähittäismyyjältä pääasiassa omaan käyttöönsä. Tämän luvun vähittäismyyjää koskevia säännöksiä sovelletaan myös maakaasun toimittajaan, joka toimittaa maakaasua loppukäyttäjille kiinteistön tai sitä vastaavan kiinteistöryhmän sisäisen maakaasuverkon kautta. Elinkeinonharjoittajan ja kuluttajan välisistä sopimuksista säädetään lisäksi kuluttajansuojalaissa.

Tässä luvussa tarkoitetaan:

- 1) *maakaasun liittymissopimuksella* jakeluverkonhaltijan ja liittyjän välistä sopimusta, joka koskee maakaasun käyttöpaikan liittämistä verkkoon ja liittymän maakaasun käyttömahdollisuuksien ylläpitoa;
- 2) *maakaasuverkkosopimuksella* jakeluverkonhaltijan ja loppukäyttäjän välistä sopimusta maakaasuverkkopalveluiden myymisestä ja ostamisesta;
- 3) *maakaasun myyntisopimuksella* vähittäismyyjän ja loppukäyttäjän välistä sopimusta maakaasun myymisestä ja ostamisesta;
- 4) *liittyjällä* jakeluverkonhaltijan kanssa maakaasun liittymissopimuksen tekevää maakaasun käyttöpaikan omistajaa tai haltijaa.

68 §

Pakottavuus

Tämän luvun säännöksistä ei saa sopimuksin poiketa kuluttajan vahingoksi. Jollei jäljempänä toisin säädetä, tämän luvun säännöksiä sovelletaan muutoin vain, jos muuta ei johdu sopimuksesta, sopijapuolten omaksumasta käytännöstä taikka kauppatastavasta tai muusta tavasta, jota on pidettävä sopijapuolia sitovana.

69 §

Kuluttajalle tarjottavan sopimuksen sisältämät tiedot

Jakeluverkonhaltijan on annettava ennen maakaasun liittymissopimuksen ja maakaasuverkkosopimuksen sekä vähittäismyyjän ennen maakaasun myyntisopimuksen tekemistä kuluttajalle tiedot sopimukseen sovellettavista keskeisistä ehdoista sekä tarjolla olevista sopimuksen sisältöä koskevista hinnoitteluvaihtoehtoista ja muista vaihtoehtoista. Ehdot on annettava ennen sopimuksen tekemistä tai vahvistamista myös silloin, kun sopimus tehdään kolmannen välityksellä.

Kuluttajalle on annettava ainakin seuraavat tiedot:

- 1) palveluntarjoajan nimi ja yhteystiedot;
- 2) tarjottu suoritus tai palvelu ja sen laatu sekä liittymissopimuksen kysymyksessä ollessa liittymän toimitusaika;
- 3) sopimuksen mukaiseen suoritukseen tai palveluun liittyvät mahdolliset ylläpitopalvelut;
- 4) menetelmät, joiden kautta kuluttaja saa tietoja sopimukseen tai siihen liittyviin ylläpitopalveluihin sovellettavista maksuista;
- 5) sopimuksen voimassaoloaika sekä sopimuksen uusimiseen ja päättämiseen sovellettavat ehdot;
- 6) sovellettavat vahingonkorvaukset ja muut hyvitykset, jos suorituksen tai palvelun laatu ei vastaa sovittua;
- 7) tiedot käytettävissä olevista valitusmenettelyistä ja riitojenratkaisumenettelyistä sekä niiden vireillepanosta;

8) tiedot kuluttajalle kuuluvista oikeuksista, jotka esitetään laskuissa taikka jakeluverkonhaltijan tai vähittäismyyjän internetsivulla.

Edellä 2 momentissa tarkoitettut tiedot on kirjattava sovitussa muodossaan sopimukseen tai vahvistusilmoitukseen. Sopimuksen tai vahvistusilmoituksen mukana kuluttajalle on annettava tieto maakaasumarkkinadirektiivin 3 artiklan 12 kohdassa tarkoitettusta energiankuluttajan tarkistuslistasta sekä Energiaviraston internetosoite, jossa se on saatavilla. Jakeluverkonhaltijan ja vähittäismyyjän on pyynnöstä annettava kopio tarkistuslistasta kuluttajalle.

70 §

Maakaasun liittymissopimuksen tekeminen

Maakaasun liittymissopimus on tehtävä kirjallisesti. Jakeluverkonhaltija ei saa vedota ehtoon, jota ei ole merkitty liittymissopimukseen tai josta ei ole muutoin sovittu kirjallisesti.

Liittyjän tulee antaa jakeluverkonhaltijalle tämän tarvitsemat tiedot maakaasun jakeluverkkoon liitettävistä rakennuksista ja niiden kaasulaitteista. Jakeluverkonhaltijan tulee ilmoittaa liittyjälle, millä edellytyksillä liittäminen voidaan suorittaa.

Jakeluverkonhaltijan ja liittyjän tulee sopia maakaasun liittymissopimuksessa liittymän toimitusajankohdan.

71 §

Maakaasuverkkosopimuksen tekeminen

Maakaasuverkkosopimus voidaan tehdä kirjallisesti tai suullisesti.

Maakaasuverkkosopimus on tehtävä kirjallisesti, jos sopijapuoli sitä vaatii. Jos elinkeinonharjoittaja tarjoaa maakaasuverkkosopimusta kuluttajalle puhelimesta ja kuluttaja tällöin ilmoittaa halustaan tehdä sopimus elinkeinonharjoittajan kanssa, sopimuksen tekemisessä on noudatettava [kuluttajansuojalain 6 luvun 12 a §:ssä](#) säädetyt vaatimuksia, jollei mainitun pykälän 3 momentista muuta johdu. [\(8.7.2022/696\)](#)

Maakaasuverkkosopimus voidaan tehdä, kun kyseistä maakaasun käyttöpaikkaa koskeva maakaasun liittymissopimus on voimassa.

Maakaasun jakelun aloittamisen edellytyksenä on maakaasuverkkosopimuksen ja maakaasun liittymissopimuksen lisäksi voimassaoleva maakaasun myyntisopimus avoimesta maakaasun toimituksesta vastaavan vähittäismyyjän kanssa.

72 §

Maakaasun myyntisopimuksen tekeminen

Maakaasun myyntisopimus voidaan tehdä kirjallisesti tai suullisesti. Maakaasun myyntisopimus on tehtävä kirjallisesti, jos sopijapuoli sitä vaatii. Jos elinkeinonharjoittaja tarjoaa maakaasun myyntisopimusta kuluttajalle puhelimesta ja kuluttaja tällöin ilmoittaa halustaan tehdä sopimus elinkeinonharjoittajan kanssa, sopimuksen tekemisessä on noudatettava [kuluttajansuojalain 6 luvun 12 a §:ssä](#) säädetyt vaatimuksia, jollei mainitun pykälän 3 momentista muuta johdu. [\(8.7.2022/696\)](#)

Vähittäismyyjän toimitusvelvollisuuden piirissä olevalla loppukäyttäjällä on oikeus solmia vähittäismyyjän kanssa sopimus, joka sisältää maakaasun toimituksen lisäksi maakaasun jakelun sisältämän palvelun.

Maakaasun toimituksen aloittamisen edellytyksenä on maakaasun liittymissopimuksen lisäksi voimassaoleva maakaasuverkkosopimus.

73 §

Vahvistusilmoitus

Jos maakaasuverkkosopimusta tai maakaasun myyntisopimusta ei ole tehty kirjallisesti, jakeluverkonhaltijan tai vähittäismyyjän on lähetettävä loppukäyttäjälle tiedot tehdystä sopimuksesta sekä siihen sovellettavista hinnoista ja muista ehdoista (*vahvistusilmoitus*). Vahvistusilmoitus on lähetettävä viivytyksettä ja viimeistään kahden viikon kuluttua sopimuksen tekemisestä.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei sovelleta [kuluttajansuojalain 6 luvun](#) soveltamisalaan kuuluviin sopimuksiin.

74 §

Sopimuksen voimassaolo ja päättyminen

Toistaiseksi voimassa oleva maakaasun liittymissopimus, maakaasuverkkosopimus ja maakaasun myyntisopimus päättyy purkamisen tai irtisanomisen johdosta. Määräaikainen sopimus päättyy määräajan umpeuduttua. Jos liittynyt tai loppukäyttäjä on kuluttaja, hän saa kuitenkin irtisanoa myös määräaikaisen maakaasun liittymis- ja maakaasuverkkosopimuksen samalla tavalla kuin toistaiseksi voimassa olevan sopimuksen.

Toistaiseksi voimassa olevat maakaasuverkkosopimus ja maakaasunmyyntisopimus päättyvät ilman eri toimenpiteitä, kun kyseistä maakaasun käyttöpaikkaa koskeva liittymissopimus päättyy.

75 §

Maakaasun liittymissopimuksen irtisanominen ja purkaminen

Jakeluverkonhaltijalla ei ole oikeutta irtisanoa liittymissopimusta. Liittynyt voi irtisanoa maakaasun liittymissopimuksen, kun kyseistä maakaasun käyttöpaikkaa koskeva maakaasun myyntisopimus ja maakaasuverkkosopimus eivät ole voimassa. Jakeluverkonhaltija tarkistaa maakaasun myyntisopimuksen ja maakaasuverkkosopimuksen voimassaolon liittymissopimusta irtisanottaessa.

Irtisanomisaika ei saa olla kuukautta pitempi. Jos liittymän haltija on kuluttaja, irtisanomisaika ei saa olla kahta viikkoa pitempi.

Jakeluverkonhaltija voi irtisanomisesta huolimatta pitää muita kiinteistöjä varten rakennettua jakeluputkistoa koskevat oikeudet voimassa siten kuin niistä on sovittu.

Jakeluverkonhaltijalla on oikeus purkaa liittymissopimus, jos liittynyt on olennaisesti rikkonut liittymissopimukseen perustuvia velvoitteitaan eikä sopimusrikkomusta ole oikaistu jakeluverkonhaltijan kirjallisesti ilmoittamassa kohtuullisessa määräajassa tai jos

muu liittyjä kuin kuluttaja on asetettu konkurssiin. Tämän pykälän säännöksistä ei saa sopimuksin poiketa.

76 §

Maakaasuverkkosopimuksen irtisanominen

Jakeluverkonhaltija ei saa irtisanoa kuluttajan maakaasuverkkosopimusta. Muun maakaasuverkkosopimuksen jakeluverkonhaltija saa irtisanoa vain, jos sopimuksen pitäminen voimassa on lainsäädännön muutoksen tai olosuhteiden olennaisen muutoksen takia jakeluverkonhaltijan kannalta kohtuutonta.

Maakaasuverkkosopimuksen irtisanomisaika on loppukäyttäjälle kaksi viikkoa ja jakeluverkonhaltijalle kolme kuukautta.

Jakeluverkonhaltijan ilmoitettua sopimusehtoihin tai hintoihin tehtävistä muutoksista kuluttajalla on oikeus irtisanoa maakaasuverkkosopimus päättymään ennen muutosten voimaantuloa. Kuluttajan on tällöin toimitettava irtisanomisilmoitus jakeluverkonhaltijalle viimeistään seitsemän päivää ennen muutosten voimaantuloa.

Tämän pykälän säännöksistä ei saa sopimuksin poiketa loppukäyttäjän vahingoksi.

77 §

Maakaasun myyntisopimuksen irtisanominen

Vähittäismyyjä ei saa irtisanoa vähittäismyyjän toimitusvelvollisuuden piiriin kuuluvan kuluttajan kanssa solmittua maakaasun myyntisopimusta. Vähittäismyyjän toimitusvelvollisuuden piirissä olevan muun maakaasun myyntisopimuksen vähittäismyyjä saa irtisanoa vain, jos sopimuksen pitäminen voimassa on lainsäädännön muutoksen tai olosuhteiden olennaisen muutoksen takia vähittäismyyjän kannalta kohtuutonta.

Maakaasun myyntisopimuksen irtisanomisaika on loppukäyttäjälle kaksi viikkoa ja vähittäismyyjälle kolme kuukautta. Vähittäismyyjän toimitusvelvollisuuden ulkopuolella olevan sopimuksen irtisanomisaika on vähittäismyyjälle kaksi viikkoa.

Jos kuluttajan kanssa on tehty määräaikainen maakaasun myyntisopimus kahta vuotta pitemmäksi ajaksi, kuluttaja saa kahden vuoden kuluttua irtisanoa sopimuksen samalla tavalla kuin toistaiseksi voimassa olevan sopimuksen. Loppukäyttäjä saa irtisanoa määräaikaisen maakaasun myyntisopimuksen samalla tavalla kuin toistaiseksi voimassa olevan sopimuksen muuttaessaan pois sopimuksen kohteena olevasta maakaasun käyttöpaikasta.

Tämän pykälän säännöksistä ei saa sopimuksin poiketa kuluttajan tai vähittäismyyjän toimitusvelvollisuuden piirissä olevan loppukäyttäjän vahingoksi.

78 §

Maakaasun liittymissopimuksen, maakaasuverkkosopimuksen sekä maakaasun myyntisopimuksen ehtojen muuttaminen

Jakeluverkonhaltija saa muuttaa maakaasun liittymissopimuksen ja maakaasuverkkosopimuksen sekä vähittäismyyjä maakaasun myyntisopimuksen mukaisia hintoja ja muita sopimusehtoja vain:

- 1) sopimuksessa yksilöidyllä perusteella edellyttäen, ettei sopimuksen sisältö olennaisesti muutu;
- 2) jos muutos perustuu lainsäädännön muuttumiseen tai viranomaisen päätökseen, jota jakeluverkonhaltija tai vähittäismyyjä ei ole voinut ottaa huomioon sopimusta tehtäessä; tai
- 3) jos muutokseen on erityistä syytä olosuhteiden olennaisen muuttumisen, vanhentuneiden sopimus- tai hinnoittelujärjestelyjen uudistamisen tai energian säästämiseksi tarpeellisten toimenpiteiden toteuttamisen johdosta.

Vähittäismyyjä ei kuitenkaan saa 1 momentin 1 tai 3 kohdassa säädetyllä perusteella muuttaa määräaikaista maakaasun myyntisopimusta.

Jakeluverkonhaltijalla ja vähittäismyyjällä on lisäksi oikeus tehdä sopimusehtoihin vähäisiä muutoksia, joilla ei ole vaikutusta sopimuksen keskeiseen sisältöön.

Jos jakeluverkonhaltijan toiminta-alue muuttuu, jakeluverkonhaltijalla on oikeus muuttaa maakaasun jakelun maksuja 36 §:ssä säädetyn yhtenäisen hinnoittelun toteuttamiseksi.

Jakeluverkonhaltijan ja vähittäismyyjän on lähetettävä sopijapuolelleen ilmoitus siitä, miten ja mistä ajankohdasta hinnat tai muut sopimusehdot muuttuvat ja mikä on muutoksen peruste. Ilmoituksessa on mainittava, onko sopijapuolella oikeus irtisanoa sopimus. Jos perusteena on muu syy kuin lainsäädännön muutos tai viranomaisen päätös, muutos saa tulla voimaan aikaisintaan 30 päivän kuluttua ilmoituksen lähettämisestä.

79 §

Maakaasun jakelun keskeyttäminen vähittäismyyjästä johtuvasta syystä

Jakeluverkonhaltija ei saa keskeyttää maakaasun jakelua vähittäismyyjästä johtuvasta syystä ennen kuin jakeluverkonhaltija on ilmoittanut loppukäyttäjälle maakaasun jakelun keskeyttämisestä ja sen syystä. Jakeluverkonhaltijan on huolehdittava siitä, että kuluttajalle toimitetaan maakaasua vähintään kolmen viikon ajan ilmoituksen lähettämisestä.

Jakeluverkonhaltija ei saa keskeyttää maakaasun toimitusta vähittäismyyjän toimitusvelvollisuuden piirissä olevalle loppukäyttäjälle ennen kuin Energiavirasto on 44 §:n 4 momentin nojalla määrännyt uuden vähittäismyyjän.

Loppukäyttäjän on korvattava jakeluverkonhaltijalle tässä pykälässä tarkoitetusta maakaasun toimituksesta aiheutuneet kohtuulliset kustannukset. Jos loppukäyttäjä ja jakeluverkonhaltija eivät sovi korvauksesta, Energiavirasto määrää korvauksen suuruuden.

Tämän pykälän säännöksistä ei saa sopimuksin poiketa loppukäyttäjän vahingoksi.

80 §

Maakaasun jakelun tai maakaasun toimituksen keskeyttäminen loppukäyttäjistä johtuvasta syystä

Maakaasun jakelu tai maakaasun toimitus voidaan keskeyttää, jos loppukäyttäjä huomautuksesta huolimatta laiminlyö jakeluverkonhaltijalle tai vähittäismyyjälle tulevien maksujen suorittamisen tai muuten olennaisesti rikkoo sopimuksen ehtoja. Ennen maakaasun jakelun tai maakaasun toimituksen keskeyttämistä loppukäyttäjälle on lähetettävä kirjallinen huomautus maksun laiminlyönnistä tai muusta sopimusrikkomuksesta sekä aikaisintaan kahden viikon kuluttua huomautuksen lähettämisestä erillinen katkaisuvaroitus. Kuluttajalle lähetävässä katkaisuvaroituksessa on mainittava, miten kuluttajan on meneteltävä, jotta hän voi vedota tässä pykälässä mainittuihin oikeuksiin sekä ohjattava kuluttajaa asian selvittämisessä ja maksuvaihtoehtojen löytämisessä. Maakaasun jakelun ja maakaasun toimituksen saa katkaista aikaisintaan viiden viikon kuluttua siitä, kun maksu on erääntynyt tai muusta sopimusrikkomuksesta on ensimmäisen kerran ilmoitettu loppukäyttäjälle eikä sopimusrikkomusta ole oikaistu ajoissa ennen varoitettua katkaisujankohtaa.

Jos maksun laiminlyönti on johtunut kuluttajan maksuvaikeuksista, joihin hän on joutunut vakavan sairauden, työttömyyden tai muun erityisen seikan vuoksi pääasiassa ilman omaa syytään, maakaasun jakelun tai maakaasun toimituksen saa keskeyttää aikaisintaan 60 päivän kuluttua maksun eräpäivästä.

Maakaasun jakelua tai maakaasun toimitusta ei voida kuitenkaan maksujen laiminlyönnin vuoksi keskeyttää vakituisena asuntona käytettävästä rakennuksesta tai sen osasta, jonka lämmitys on riippuvainen maakaasusta, lokakuun alun ja huhtikuun lopun välisenä aikana ennen kuin on kulunut 120 päivää laiminlyödyn maksun eräpäivästä. Tämän momentin säännöksistä ei saa sopimuksin poiketa loppukäyttäjän vahingoksi.

81 §

Oikeus pidättyä maksusta viivästyksen vuoksi

Jos liittymää ei ole kytketty jakeluverkonhaltijan viivästyksen vuoksi ajankohtana, jolloin liittymismaksu tai osa siitä sopimuksen mukaan erääntyy maksettavaksi, liittyjällä on oikeus pidättyä maksusta, kunnes liittymä on kytketty. Liittymän kytkemisen jälkeen liittyjällä on oikeus pidättyä maksamasta sellaista osaa maksusta, joka on tarpeen viivästykseen perustuvan korvausvaatimuksen vakuudeksi.

Jos maakaasun jakelua tai maakaasun toimitusta ei ole jakeluverkonhaltijan tai vähittäismyyjän viivästyksen vuoksi aloitettu sovittuna ajankohtana, loppukäyttäjä on velvollinen maksamaan sopimukseen perustuvat maksut vasta siitä lukien, kun maakaasun jakelu tai maakaasun toimitus on aloitettu. Maakaasun jakelun tai maakaasun toimituksen aloittamisen jälkeen loppukäyttäjällä on oikeus pidättyä maksamasta sellaista osaa maksusta, joka on tarpeen viivästykseen perustuvan korvausvaatimuksen vakuudeksi.

82 §

Vakiokorvaus liittymän kytkemisen viivästyessä

Jos liittymän kytkeminen jakeluverkossa viivästyy, liittyjällä on oikeus vakiokorvaukseen. Sen määrä on 5 prosenttia liittymismaksusta kahdelta ensimmäiseltä alkaneelta viivästysviikolta ja tämän jälkeen 10 prosenttia liittymismaksusta jokaiselta alkaneelta viivästysviikolta. Vakiokorvauksen enimmäismäärä on 30 prosenttia liittymismaksusta. Se on kuitenkin enintään 3 000 euroa. Vakiokorvauksen enimmäismäärää voidaan tarkistaa valtioneuvoston asetuksella rahan arvon muutosta vastaavasti. Vakiokorvausta laskettaessa käytetään perusteena niitä maksuja, joita jakeluverkonhaltija yleisesti perii liittymisestä ilman erityisoloista johtuvia korotuksia.

Liittyjällä on tämän pykälän estämättä kuitenkin oikeus saada vahingostaan 83 §:n nojalla vakiokorvauksen ylittävä korvaus.

Jos jakeluverkonhaltijan suoritusta kohtaa 83 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettu este, jakeluverkonhaltijalla ei ole velvollisuutta vakiokorvauksen maksamiseen.

83 §

Vahingonkorvaus viivästyksen vuoksi

Liittyjällä ja loppukäyttäjällä on oikeus korvaukseen vahingosta, jonka hän kärsii viivästyksen vuoksi, jollei sopijapuolena oleva jakeluverkonhaltija tai vähittäismyyjä osoita, että viivästys johtuu hänen vaikutusmahdollisuksiensa ulkopuolella olevasta esteestä, jota hänen ei kohtuudella voida edellyttää ottaneen huomioon sopimusta tehtäessä ja jonka seurauksia hän ei myöskään kohtuudella olisi voinut välttää tai voittaa.

Jos viivästys johtuu henkilöstä, jota jakeluverkonhaltija tai vähittäismyyjä on käyttänyt apunaan sopimuksen täyttämiseksi, jakeluverkonhaltija tai vähittäismyyjä vapautuu vahingonkorvausvelvollisuudestaan vain, jos myös mainittu henkilö olisi 1 momentin mukaan vapaa vastuusta.

Välillisen vahingon jakeluverkonhaltija tai vähittäismyyjä on velvollinen korvaamaan vain, jos viivästys tai vahinko johtuu huolimattomuudesta hänen puoleltaan. Välillisenä vahinkona pidetään:

- 1) ansion menetystä, joka liittyjälle tai loppukäyttäjälle aiheutuu viivästyksen tai siitä johtuvien toimenpiteiden vuoksi;
- 2) vahinkoa, joka johtuu muuhun sopimukseen perustuvasta velvoitteesta;
- 3) maakaasun käyttöpaikan käyttöhyödyn olennaista menetystä, josta ei aiheudu suoranaista taloudellista vahinkoa, sekä muuta siihen rinnastettavaa olennaista haittaa;
- 4) muuta 1–3 kohdassa tarkoitettuihin vahinkoihin rinnastuvaa vaikeasti ennakoitavaa vahinkoa.

84 §

Virhe

Maakaasun jakelussa ja muussa verkkopalvelussa sekä maakaasun toimituksessa on virhe, jos maakaasun laatu tai toimitustapa ei vastaa sitä, mitä voidaan katsoa sovitun, tai kuluttajan laskutus on virheellinen tai viivästynyt. Maakaasun toimituksessa ei kuitenkaan katsota olevan virhettä, vaikka vähittäismyyjän laskutus on virheellinen tai viivästynyt, jos vähittäismyyjä osoittaa, että virheellisyys tai viivästys on johtunut hänen vaikutusmahdollisuksiensa ulkopuolella olevasta tekijästä, jonka seurauksia hän ei kohtuudella olisi voinut välttää tai estää. Jollei paremmasta maakaasun laadusta ole sovittu, maakaasun jakelussa ja muussa verkkopalvelussa sekä maakaasun toimituksessa on virhe, jos maakaasu ei laadultaan vastaa Suomessa yleisesti noudatettavia eurooppalaisia standardeja taikka jos maakaasun jakelu tai maakaasun toimitus on yhtäjaksoisesti tai toistuvasti keskeytynyt eikä keskeytystä voida pitää keskeytyksen syy ja olosuhteet huomioon ottaen vähäisenä.

85 §

Hinnanalennus virheen vuoksi

Loppukäyttäjällä on oikeus virheen perusteella virhettä vastaavaan hinnanalennukseen. Jos virhe perustuu maakaasun jakelun keskeytykseen, hinnanalennuksen määrä on vähintään kahta viikkoa vastaava osuus vuotuisista jakelumaksuista.

86 §

Vahingonkorvaus virheen vuoksi

Loppukäyttäjällä on oikeus korvaukseen vahingosta, jonka hän kärsii virheen vuoksi. Jakeluverkonhaltija tai vähittäismyyjä on tällöin velvollinen korvaamaan 83 §:n 3 momentissa tarkoitetun välillisen vahingon vain, jos virhe tai vahinko johtuu huolimattomuudesta hänen puoleltaan.

87 §

Vastuutahot

Loppukäyttäjällä on aina oikeus esittää virheeseen perustuvat vaatimuksensa jakeluverkonhaltijalle lukuun ottamatta vähittäismyyjän virheelliseen tai viivästyneeseen laskuun perustuvia vaatimuksia. Vaatimus on esitettävä kohtuullisessa ajassa siitä, kun loppukäyttäjä havaitsi virheen tai hänen olisi pitänyt se havaita ja hänellä oli vaatimuksen esittämiseksi tarvittavat tiedot jakeluverkonhaltijasta.

Jakeluverkonhaltija vastaa virheestä kuluttajalle, jollei jakeluverkonhaltija kohtuullisessa ajassa vaatimuksesta tiedon saatuaan ilmoita kuluttajalle virheestä vastuussa olevaa vähittäismyyjää, joka ottaa vastattavakseen virheestä aiheutuvan vahingonkorvauksen tai hinnanalennuksen.

VII OSA

VALVONTA JA SEURAAMUKSET

15 luku

Ohjaus ja valvonta

88 §

Valvontaviranomaiset ja niiden tehtävät

Työ- ja elinkeinoministeriön tehtävänä on lain täytäntöönpanon yleinen ohjaus ja seuranta.

Energiaviraston tehtävänä on valvoa tämän lain noudattamista sekä tämän lain nojalla annettujen lupapäätösten noudattamista. Valvonnasta säädetään erikseen sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetussa laissa.

Kuluttaja-asiamies valvoo 14 luvussa tarkoitettujen sopimusehtojen lainmukaisuutta kuluttajansuojan kannalta.

16 luku

Seuraamukset

89 §

Vahingonkorvausvelvollisuutta koskevat säännökset

Joka 15 §:n liittämisvelvollisuutta, 16 §:n siirtovelvollisuutta, 44 §:n 1 tai 4 momentin vähittäismyyjän toimitusvelvollisuutta tai 80 §:n maakaasun jakelun tai maakaasun toimituksen keskeyttämistä loppukäyttäjistä johtuvasta syystä koskevan säännöksen vastaisella menettelyllä aiheuttaa toiselle vahinkoa, on velvollinen korvaamaan aiheuttamansa vahingon.

Vahinkoon, joka aiheutetaan toiselle 14 §:n verkon kehittämisvelvollisuutta koskevan säännöksen vastaisella menettelyllä, ei sovelleta vahingonkorvauslakia ([412/1974](#)).

90 §

Luvaton maakaasuverkkotoiminnan harjoittaminen

Joka harjoittaa maakaasuverkkotoimintaa ilman 2 luvussa tarkoitettua lupaa taikka rakentaa maakaasuputken ilman 12 §:ssä tarkoitettua hankelupaa, on tuomittava *luvattomasta maakaasuverkkotoiminnan harjoittamisesta* sakkoon, jollei teosta muussa laissa säädetä ankarampaa rangaistusta.

91 §

Salassapitovelvollisuuden rikkominen

Rangaistus 59 §:ssä säädetyn salassapitovelvollisuuden ja hyväksikäyttökiellon rikkomisesta säädetään rikoslain [\(39/1889\) 38 luvun](#) 1 ja 2 §:ssä.

VIII OSA

ERINÄISET SÄÄNNÖKSET

17 luku

Erinäiset säännökset

[92 §](#)

Kunnan oikeus harjoittaa maakaasuliiketoimintaa

Kunta voi harjoittaa maakaasuliiketoimintaa kunnan alueella ja sen ulkopuolella.

[93 §](#)

Uuden infrastruktuurin vapauttaminen eräistä velvoitteista

Energiavirasto voi hakemuksesta vapauttaa verkonhaltijan, nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteiston haltijan ja varastointilaitteiston haltijan määräajaksi 16 §:ssä säädetystä siirtovelvollisuudesta, 51 ja 55 §:ssä säädetystä käyttöoikeusmenettelystä sekä sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetun lain 10 §:ssä säädetystä ehtojen, menetelmien ja tariffien vahvistamismenettelystä, jos hakija tekee investoinnin, joka koskee:

- 1) yhdysputkea;
- 2) nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteiston tai varaston rakentamista; taikka
- 3) 1 ja 2 kohdassa tarkoitetun yhdysputken, laitteiston tai varaston kapasiteetin huomattavaa kasvattamista tai niiden muuttamista siten, että uusien maakaasun toimituslähteiden kehittäminen on mahdollista.

[\(21.8.2020/635\)](#)

Vapautus voi koskea uuden infrastruktuurin kapasiteettia taikka olemassa olevan infrastruktuurin kapasiteettia, jos sitä on huomattavasti lisätty. Vapautus voi koskea myös osaa kapasiteetista. Vapautusta koskeva päätös on julkaistava.

Edellytyksenä vapautuksen myöntämiselle on, että:

- 1) investointi lisää kilpailua maakaasun toimituksissa ja parantaa toimitusvarmuutta;

2) investointia ei siihen liittyvien riskien vuoksi tehtäisi ilman vapautusta;

3) investoinnin tekevä vapautuksen hakija ei ole investoinnin kohteeseen liittyvän maakaasuverkon, nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteiston tai varastointilaitteiston haltija;

4) investoinnista aiheutuvat kustannukset peritään investoinnin käyttäjiltä; sekä

5) vapautus ei haittaa kilpailua merkityksellisillä markkinoilla, joihin investointi todennäköisesti vaikuttaa, maakaasun sisämarkkinoiden tehokasta toimintaa eikä asianomaisten säänneltyjen maakaasuverkkojen, nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteistojen tai varastojen tehokasta toimintaa tai maakaasun toimitusvarmuutta unionissa.

(21.8.2020/635)

Päätökseen voidaan sisällyttää vapautuksen kestoa ja uuden infrastruktuurin syrjimätöntä käyttöoikeutta koskevia ehtoja. Ehdosta päätettäessä on erityisesti otettava huomioon rakennettava lisäkapasiteetti tai olemassa olevan kapasiteetin muutos, hankkeen aikataulu ja olosuhteet Suomessa.

Energiaviraston on ennen vapautuksen myöntämistä päätettävä uuden infrastruktuurin kapasiteetin hallintaa ja jakamista koskevista säännöistä ja menettelyistä. Säännöissä on vaadittava, että kaikkia infrastruktuurin mahdollisia käyttäjiä pyydetään ilmoittamaan kiinnostuksensa kapasiteetin hankintaan ennen kuin uuden infrastruktuurin kapasiteetti, omaan käyttöön tarkoitettu kapasiteetti mukaan luettuna, jaetaan. Energiaviraston on vaadittava, että ylikuormituksen hallintaa koskeviin sääntöihin sisältyy velvollisuus tarjota käyttämätöntä kapasiteettia markkinoille ja että infrastruktuurin käyttäjillä on oikeus käydä hankkimallaan kapasiteetilla kauppaa jälkimarkkinoilla. Energiaviraston on otettava huomioon kapasiteetinjakomenettelyn tulokset arvioidessaan vapautuksen perusteiden täyttymistä. Sääntöjä ja menettelyjä koskeva päätös on julkaistava.

Kun Energiavirasto on vastaanottanut tässä pykälässä tarkoitettua vapautusta koskevan hakemuksen tai antanut päätöksen tällaiseen hakemukseen, Energiaviraston on noudatettava maakaasumarkkinadirektiivin 36 artiklan 3, 4, 8 ja 9 kohdassa säädettyä menettelyä. (21.8.2020/635)

94 §

Ota tai maksa -sitoumukseen perustuva vapautus palvelun tarjoamisesta

Energiavirasto voi myöntää maakaasualan yritykselle tapauskohtaisesti tilapäisen luvan kieltäytyä siirtopalvelun, jakelupalvelun tai nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteiston käyttöoikeuksien tarjoamisesta, jos maakaasualan yritys katsoo joutuvansa vakaviin taloudellisiin tai rahoituksellisiin vaikeuksiin maakaasun pitkäaikaiseen hankintasopimukseen liittyvän ota tai maksa -sitoumuksen vuoksi. Poikkeuslupaa on haettava ennen kieltäytymistä palvelun tarjoamisesta.

Harkitessaan poikkeusluvan myöntämistä Energiaviraston tulee ottaa erityisesti huomioon seuraavat näkökohdat ja perusteet:

- 1) yleinen tavoite toteuttaa kilpailulliset maakaasumarkkinat, poikkeuksen myöntämisen vaikutukset maakaasumarkkinadirektiivin asianmukaiseen soveltamiseen maakaasumarkkinoiden moitteettoman toiminnan kannalta sekä markkinoiden kilpailutilanne;
- 2) maakaasualan yritysten ja asiakkaiden taloudellisten ja rahoituksellisten vaikeuksien vakavuus;
- 3) ota tai maksa -sopimuksen allekirjoitusajankohta ja ehdot mukaan lukien se, missä määrin sopimuksessa on otettu huomioon markkinoilla tapahtuvat muutokset sekä missä määrin hakijan voidaan kohtuudella olettaa voineen arvioida, että sopimuksen seurauksena saattaisi aiheutua vakavia vaikeuksia;
- 4) toimenpiteet, joihin ongelman ratkaisemiseksi on ryhdytty;
- 5) hakijan maakaasuverkon tai nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteiston yhteenliittämisen aste muiden maakaasuverkkojen tai nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteistojen kanssa ja niiden yhteentoimivuus sekä tarpeet varmistaa maakaasun toimitusvarmuus ja täyttää julkisen palvelun velvoitteet.

Hakijalla ei katsota olevan 1 momentissa tarkoitettuja vakavia vaikeuksia ainakaan, jos:

- 1) maakaasun myynti ei laske alle ota tai maksa -sopimuksen mukaisen vähimmäiskäyttömäärän;
- 2) sopimusta voidaan mukauttaa; tai
- 3) hakija pystyy löytämään vaihtoehtoisia myyntikanavia.

Jos hakijalle on myönnetty tässä pykälässä tarkoitettu vapautus, Energiaviraston on noudatettava maakaasumarkkinadirektiivin 48 artiklan 2 kohdassa säädettyä menettelyä.

95 §

Tietojen antaminen ministeriölle

Työ- ja elinkeinoministeriöllä on oikeus saada:

- 1) tukkumyyjältä maakaasun tuontia ja vientiä koskevat sopimukset sekä niitä koskevia tietoja;
- 2) siirtoverkonhaltijalta siirtopalvelua valtakunnan rajan ylittävässä siirtoputkessa koskevat sopimukset sekä niitä koskevia tietoja.

Edellä 1 momentissa tarkoitettut tiedot on annettava ministeriön ilmoittamassa muodossa.

96 §

Muutoksenhaku

Muutoksenhausta Energiaviraston päätökseen, joka koskee tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten noudattamista tai Energiaviraston tämän lain nojalla tekemien päätösten noudattamista, säädetään sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetussa laissa.

Energiaviraston 24, 36, 66, 79, 93 ja 94 §:n nojalla tekemään päätökseen sekä Energiaviraston päätökseen, jolla mainituissa pykälissä tarkoitettu asia on jätetty tutkimatta, saa hakea muutosta valittamalla markkinaoikeuteen. Asian käsittelystä markkinaoikeudessa säädetään oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa annetussa laissa [\(100/2013\)](#). [\(16.2.2023/245\)](#)

Energiaviraston tämän lain nojalla tekemään muuhun kuin edellä tässä pykälässä tarkoitettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen. [\(16.2.2023/245\)](#)

Työ- ja elinkeinoministeriön 12 §:n nojalla tekemään päätökseen ja markkinaoikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

Markkinaoikeuden päätöstä on valituksesta huolimatta noudatettava, jollei korkein hallinto-oikeus toisin määrää. [\(16.2.2023/245\)](#)

Muutoksenhaussa hallintotuomioistuimeen sovelletaan muutoin, mitä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa [\(808/2019\)](#) säädetään. [\(16.2.2023/245\)](#)

97 § [\(16.2.2023/245\)](#)

Energiaviraston päätöksen täytäntöönpanokelpoisuus

Edellä 96 §:n 2 momentissa tarkoitettua Energiaviraston päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei Energiavirasto tai hallintotuomioistuin toisin määrää.

97 a § [\(16.2.2023/171\)](#)

Suojatut asiakkaat

Toimista kaasun toimitusvarmuuden turvaamiseksi ja asetuksen (EU) N:o 994/2010 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/1938 2 artiklan 5 kohdan mukaisia suojattuja asiakkaita ovat maakaasun jakeluverkkoon liitettyjen kotitalousasiakkaiden lisäksi:

1) maakaasun jakeluverkkoon liitetty pieni tai keskisuuri elintarviketeollisuuden yritys, jos se ei pysty vaihtamaan maakaasua muihin polttoaineisiin tai energianlähteisiin; sekä

2) maakaasun jakelu- tai siirtoverkkoon liitetty terveydenhuoltoon, keskeiseen sosiaaliinhuoltoon, hätätilanteeseen, turvallisuuteen, koulutukseen tai julkishallintoon liittyvä palvelu.

Edellä 1 momentin 1 ja 2 kohdissa tarkoitettujen yritysten tai palveluiden yhteinen osuus kansallisesta maakaasun vuotuisesta loppukulutuksesta voi olla enintään 20 prosenttia.

Huoltovarmuuskeskus vahvistaa suojattujen asiakkaiden määritelmän piiriin kuuluvat yritykset ja palveluntarjoajat.

18 luku

Voimaantulo

98 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2018. Sen 7 § siirtoverkonhaltijaa koskevista lisävaatimuksista, 8 § järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan maakaasuverkkoluvasta, 16 § siirtovelvollisuudesta, 22 § maakaasun verkkoon syötön ja verkosta oton maksuista, 32 § maakaasujärjestelmän taseselvityksestä, 37 § mittauspalveluiden hinnoittelusta jakeluverkoissa ja 48 § loppukäyttäjän mahdollisuudesta maakaasun toimitukseen jakeluverkon kautta tulevat kuitenkin voimaan vasta 1 päivänä tammikuuta 2020.

Tällä lailla kumotaan maakaasumarkkinalaki ([508/2000](#)), jäljempänä *vanha laki*. Vanhan lain 2 luvun 3 ja 3 a §, 3 luvun 2 b § ja 6 luvun 3 § jäävät kuitenkin voimaan 31 päivään joulukuuta 2019 saakka. Vanhan lain nojalla annetut asetukset ja Energiaviraston määräykset jäävät voimaan.

99 §

Maakaasuverkkolupia koskevat siirtymäsäännökset

Siirtoverkonhaltijan, joka harjoittaa maakaasuverkkotoimintaa 1 päivänä tammikuuta 2020, on toimitettava maakaasuverkkolupahakemuksensa Energiavirastolle 30 päivän kuluessa siitä, kun maakaasuverkoasetuksen 3 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu Energiaviraston päätös maakaasun siirtoverkonhaltijan riippumattomuuden varmentamisesta on tullut lainvoimaiseksi.

Lain voimaan tullessa toimivan muun verkonhaltijan kuin 1 momentissa tarkoitettun siirtoverkonhaltijan, joka hakee vanhan lain nojalla myönnetystä maakaasuverkkoluvasta poikkeavaa maakaasuverkkolupaa tai jolle on vanhan lain 6 luvun 1 §:n 2 momentin nojalla myönnetty vapautus maakaasuverkkoluvasta, on toimitettava 2 luvussa tarkoitettu lupahakemuksensa Energiavirastolle viimeistään 31 päivänä tammikuuta 2018.

Vanhan lain nojalla jakeluverkonhaltijalle myönnetty maakaasuverkkolupa jää voimaan tämän lain mukaisena maakaasuverkkolupana, jollei jakeluverkonhaltija hae vanhan lain nojalla myönnetystä maakaasuverkkoluvasta poikkeavaa maakaasuverkkolupaa. Siirtoverkonhaltijalle ja uutta maakaasuverkkolupaa hakevalle jakeluverkonhaltijalle vanhan lain nojalla myönnetty maakaasuverkkolupa sekä maakaasualan yritykselle vanhan lain 6 luvun 1 §:n 2 momentin nojalla myönnetty vapautus maakaasuverkkoluvasta toimivat tämän lain mukaisena maakaasuverkkolupana siihen asti, kunnes Energiavirasto on tehnyt lainvoimaisen päätöksen uudesta lupahakemuksesta. Energiavirasto voi ennen maakaasuverkkolupahakemuksen ratkaisemista muuttaa määräajaksi järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan voimassa olevan maakaasuverkkoluvan ehtoja tämän lain säännösten edellyttämällä tavalla.

100 § ([22.2.2019/234](#))

Maakaasun siirtoa koskevat siirtymäsäännökset

Sen estämättä, mitä sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetun lain 10 §:ssä säädetään Energiaviraston vahvistamista ehdoista ja menetelmistä, Energiavirasto vahvistaa maakaasujärjestelmän ulkomaanyhteyksissä noudatettavat siirtomaksut ja muut ulkomaanyhteyksissä noudatettavat siirtopalvelun ehdot vuosiksi 2020 ja 2021 ennen niiden käyttöönottamista. Vahvistuspäätöksen aineellisoikeudellisesta perustasta säädetään sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetun lain 12 §:ssä. Vahvistuspäätös on voimassa vuoden ajan. Vahvistuspäätökseen saa hakea muutosta tämän lain 96 §:n 2 momentissa säädetyn menettelyn mukaisesti. Vahvistuspäätöksen täytäntöönpanokelpoisuuteen sovelletaan tämän lain 97 §:n säännöstä.

Vahvistuspäätöksessä voidaan 22 §:n estämättä määrätä maakaasujärjestelmän eristyneisyyden päättävässä yhdysputkessa olevaan syöttö- ja ottopisteeseen liittyvien siirtomaksujen asettamatta jättämisestä tai niitä koskevasta muusta alennuksesta, jos siirtomaksujen asettamatta jättäminen tai niitä koskeva muu alennus parantaa toimitusvarmuutta, perustuu maakaasujärjestelmien vastavuoroisiin markkinaedellytyksiin ja järjestely on maakaasumarkkinoiden kehityksen kannalta tarkoituksenmukaista.

Energiaviraston on ennen vahvistuspäätöksen antamista neuvoteltava ehdoista maakaasujärjestelmän siirtoverkonhaltijoiden kanssa ja kuultava maakaasualan yrityksiä, loppukäyttäjiä ja muita asiaan liittyviä sidosryhmiä.

Siirtoverkonhaltijan tulee julkaista 22 §:ssä tarkoitettut maakaasun verkkoon syötön ja verkosta oton maksunsa viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2019 sen jälkeen, kun Energiavirasto on vahvistanut 1 momentissa tarkoitettut siirtomaksut.

101 §

Nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteiston ja varastointilaitteiston haltijan nimeämistä koskeva siirtymäsäännös

Lain voimaan tullessa toimivan nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteiston tai varastointilaitteiston haltijan nimeämisestä vanhan lain 6 luvun 8 §:n nojalla tehdyt päätökset jäävät voimaan.

102 §

Maakaasusopimuksia koskevat siirtymäsäännökset

Tätä lakia sovelletaan myös ennen lain voimaantuloa tehtyihin maakaasun liittymissopimuksiin, maakaasuverkkosopimuksiin ja maakaasun myyntisopimuksiin. Ennen lain voimaantuloa tehtyyn sopimukseen liittymismaksun palauttamisesta tai vakuuden luovuttamisesta sovelletaan kuitenkin ennen tämän lain voimaantuloa sovellettuja sopimuksen ehtoja.

103 §

Muutoksenhakua koskevat siirtymäsäännökset

Muutoksenhaussa ennen tämän lain voimaantuloa tehtyyn hallintopäätökseen sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

104 §

Maakaasuverkkoasetuksen ja sen nojalla annettujen säännösten soveltaminen

Maakaasuverkkoasetusta ja sen nojalla annettuja suuntaviivoja koskevia komission asetuksia ja päätöksiä sovelletaan Suomessa sijaitseviin maakaasun siirtoverkkoihin 1 päivästä tammikuuta 2020.

[HE 50/2017](#), TaVM 11/2017, EV 83/2017, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 715/2009 (32009R0715); EUVL L 211, 14.8.2009, s. 36, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/73/EY (32009L0073); EYVL L 211, 14.8.2009 s. 94

Muutossäädösten voimaantulo ja soveltaminen:

4.5.2018/288:

Tämä laki tulee voimaan 9 päivänä toukokuuta 2018.

[HE 192/2017](#), LiVM 6/2018, EV 25/2018, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/1148 (32016L1148); EUVL L 194/1, 19.7.2016 s. 1

18.1.2019/111:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2020.

[HE 144/2018](#), TaVM 21/2018, EV 162/2018

22.2.2019/234:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2019. Lain 22 §:n 1 momentti ja 33 a § tulevat kuitenkin voimaan 1 päivänä tammikuuta 2020. Lain 22 §:n 1 momentissa ja 33 a §:ssä tarkoitettu kansainvälinen sopimus tai siirtoverkonhaltijoiden sopimus voidaan tehdä myös ennen lain voimaantuloa.

[HE 290/2018](#), TaVM 28/2018, EV 224/2018, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 715/2009 (32009R0715); EUVL L 211, 14.8.2009, s. 36, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/73/EY (32009L0073); EYVL L 211, 14.8.2009 s. 94

5.7.2019/847:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2020.

[HE 29/2018](#), LaVM 18/2018, EV 295/2018

8.5.2020/327:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä kesäkuuta 2020.

[HE 104/2019](#), TaVM 4/2020, EV 21/2020, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/679 (32016R0679); EUVL L 119, 4.5.2016 s.1

21.8.2020/635:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 2020.

[HE 68/2020](#), TaVM 15/2020, EV 82/2020, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/692 (32019L0692); EUVL L 117, 3.5.2019, s. 1.

8.7.2022/696:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2023.

[HE 14/2022](#), TaVM 16/2022, EV 87/2022

16.2.2023/171:

Tämä laki tulee voimaan 20 päivänä helmikuuta 2023.

[HE 232/2022](#), TaVM 31/2022, EV 236/2022, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2017/1938; EUVL L 280, 28.10.2017, s. 1.

16.2.2023/245:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2023.

[HE 93/2022](#), LaVM 25/2022, EV 252/2022

21.4.2023/797:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2025.

[HE 139/2022](#), YmVM 27/2022, EV 333/2022